

תרגום של נושא 326 - מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי

מתוך הקודיפיקציה של כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית¹

הערות כלליות לתרגום זה:

- א. התרגום נערך ומוגש כשירות למשתמשים למטרת נוחות בלבד. בכל מקרה ובכל ספק, יש לפעול בהתאם לנוסח בשפת המקור.
- ב. התרגום מתייחס לנוסח הקודיפיקציה לאחר עדכנו בשנת 2022. שינויי עריכה מסוימים שבוצעו במקור לא נכללו. מובן שכל שיחולו עדכונים בקודיפיקציה, על התאגידים הבנקאיים ורואי החשבון שלהם לפעול בהתאם לנוסח המעודכן בשפת המקור.
- ג. לצורך נוחות המשתמשים בתרגום זה סומנו שינויים מצומצמים מסוימים לעומת המקור: ככלל, תוספות סומנו בקו תחתון, מחיקות סומנו בקו חוצה. בדרך כלל שינויים אלה כוללים הפניות להוראות רלבנטיות בהוראות הדיווח לציבור, בהן אומצו ההנחיות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות הברית.
- ד. בנוסף, לצורך נוחות המשתמשים בתרגום זה –
 - המונח "ישות" או "תאגיד בנקאי" תורגם ככלל כ"תאגיד בנקאי".
 - המונח "expected" תורגם ככלל כ"צפוי".
 - המונח "borrower" תורגם ככלל כ"לווה".
 - הושמטו התייחסויות שהן אינן רלבנטיות לתאגידים בנקאיים, כגון התייחסויות למוסדות ללא כוונת רווח או הבדלים בין תאגידים ציבוריים לבין תאגידים שאינם ציבוריים.

¹ FASB, Accounting Standards Codification, Topic 326 – Financial Instruments – Credit Losses

326 מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי

326-10-05 סקירה כללית ורקע

כללי

326-10-05-1

נושא זה כולל הנחיות לאופן שבו על תאגיד בנקאי למדוד הפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים.

326-10-05-2

נושא 326 כולל את תתי-הנושאים הבאים:

א. התייחסות כוללת

ב. מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי – מכשירים הנמדדים בעלות מופחתת

ג. מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי – איגרות חוב זמינות למכירה

326-10-15 תחולה וחריגים לתחולה

כללי

< תאגידים בנקאיים

326-10-15-1

ההנחיות בתת-נושא זה חלות על כל התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי (להלן – תאגידים בנקאיים).

326-10-20 מילון מונחים²

בסיס עלות מופחתת

בסיס העלות המופחתת הוא הסכום שבו חוב או השקעה נוצרים (originated) או נרכשים, כשהוא מותאם לריבית נצברת רלוונטית, לצבירה, או להפחתה של פרמיה, ניכיון, ועמלות או עלויות נדחים נטו, לגביית מזומן, למחיקות חשבונאיות, לשער החליפין, ולהתאמות חשבונאיות בגין גידור שווי הוגן.

נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי (credit deterioration)

נכסים פיננסיים בודדים שנרכשו (או קבוצות נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים שנרכשו) אשר נכון למועד

² הגדרות נוספות נכללות בקודיפיקציה, ובהוראות הדיווח לציבור.

רכישתם חלה בהם ממועד יצירתם הרעה שאינה זניחה באיכות האשראי, כפי שנקבע על ידי הערכת הרוכש. ראו בפסקה 326-20-55-5 מידע נוסף לגבי המשמעות של מאפייני סיכון דומים עבור נכסים הנמדדים על בסיס עלות מופחתת.

שיעור ריבית אפקטיבי (effective interest rate).

שיעור התשואה הגלום ב**נכס פיננסי**, דהיינו שיעור הריבית החוזי המותאם לעמלות או עלויות נדחים כלשהם נטו, לפרמיה, או לניכיון, הקיימים במועד היצירה (origination) או הרכישה של הנכס הפיננסי. עם זאת, **בנכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי**, כדי לנתק את הכנסות הריבית מן ההכרה בהפסדי האשראי, יש לנכות מהפרמיה או מהניכיון במועד הרכישה את הניכיון הגלום במחיר הרכישה, המיוחס להערכת הפסדי האשראי על ידי הרוכש במועד הרכישה.

326-10-65 מידע על הוראות מעבר ומועד תחילה

כללי

< הוראות מעבר הקשורות לעדכונים מס' 2016-13 לתקני החשבונאות, מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי (נושא 326): מדידת הפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים, מס' 2018-19, שיפורים בקודיפיקציה לנושא 326, מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי, ומס' 2019-04, שיפורים בקודיפיקציה לנושא 326, מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי, נושא 815, נגזרים וגידור, ונושא 825, מכשירים פיננסיים.

326-10-65-1 להלן הוראות המעבר ומועד התחילה הקשורים לתקני החשבונאות, עדכונים מס' 2016-13, מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי (נושא 326): מדידת הפסדי אשראי בגין מכשירים פיננסיים, כפי שעודכן על ידי עדכונים מס' 2018-19, שיפורים בקודיפיקציה לנושא 326, מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי, ומס' 2019-04, שיפורים בקודיפיקציה לנושא 326, מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי, נושא 815, נגזרים וגידור, ונושא 825, מכשירים פיננסיים:

א. תאגיד בנקאי יישם את העדכון החל מיום 1.1.2022 ואילך³. סולק יישם את העדכון החל מיום 1.1.2023 ואילך.

ב. יישום מוקדם של העדכון מותר החל מיום 1.1.2021 ואילך, כולל תקופות ביניים. בוטל.

ג. תאגיד בנקאי יחיל לראשונה את העדכון באמצעות התאמה מסוג השפעה מצטברת ליתרת העודפים לתחילת התקופה, נכון לתחילת תקופת הדיווח הראשונה שבה הוראות אלה יכנסו לתוקף.

ד. תאגיד בנקאי יחיל מכאן ואילך את החלק בעדכון המתייחס ל**נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי על נכסים פיננסיים** שעליהם הוחל תת-נושא 30-310 בעבר. היישום מכאן ואילך יביא לידי התאמה **לבסיס העלות המופחתת** של הנכס הפיננסי, על מנת לשקף את הוספת ההפרשה להפסדי אשראי במועד האימוץ. תאגיד בנקאי לא יעריך מחדש אם נכסים פיננסיים שהוכרו עומדים בקריטריונים של נכס פיננסי שנרכש עם הרעת אשראי נכון למועד האימוץ. תאגיד בנקאי רשאי לבחור

³ ראה חוזר ח-2634 מיום 29.11.2020 לעדכון הוראות הדיווח לציבור בדבר יישום כללי החשבונאות המקובלים בארצות הברית בנושא הפסדי אשראי צפויים.

להחזיק קבוצות של **הלוואות** המטופלות חשבונאית על פי תת-נושא 310-30 בעת האימוץ. תאגיד בנקאי לא יעריך מחדש אם שינויים בנכסים פיננסיים בודדים שנרכשו המטופלים חשבונאית באופן קבוצתי (in pools) הם **ארגונים מחדש של חוב בעייתי** נכון למועד האימוץ. הניכיון או הפרמיה שאינם אשראי, לאחר התאמה להפרשה בגין הפסדי אשראי, ייצברו להכנסות הריבית תוך שימוש בשיטת הריבית המבוססת על **שיעור הריבית האפקטיבי** שייקבע לאחר ההתאמה בגין הפסדי אשראי במועד האימוץ. אותן הוראות מעבר יחולו על זכויות מוטב שעליהן הוחל תת-נושא 310-30 בעבר או שלגביהן קיים הפרש משמעותי בין תזרימי המזומנים החוזיים לבין תזרימי המזומנים הצפויים במועד ההכרה.

ה. תאגיד בנקאי יחיל מכאן ואילך את החלק בעדכון המתייחס ל**איגרות חוב** שבגין הוכרה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני לפני מועד האימוץ, כך שבסיס העלות המופחתת (כולל רישומי ירידת ערך קודמים) של איגרת החוב לא ישתנה. בנוסף, שיעור הריבית האפקטיבי של נייר ערך לא ישתנה כתוצאה מאימוץ העדכון. סכומים שהוכרו בעבר ברווח כולל אחר מצטבר נכון למועד האימוץ, הקשורים לשיפורים בתזרימי המזומנים, ימשיכו להיצבר להכנסות ריבית על פני יתרת החיים של איגרת החוב על בסיס תשואה בלתי משתנה. גביות (Recoveries) של סכומים שנמחקו חשבונאית בעבר, הקשורים לשיפור בתזרימי המזומנים לאחר מועד האימוץ, ירשמו בדוח רווח והפסד בתקופה שבה הם התקבלו.

ו. תאגיד בנקאי ייתן גילוי למידע הבא בתקופה שבה הוא מאמץ לראשונה את העדכון:

1. מהות השינוי בכללי החשבונאות, לרבות הסבר על כלל החשבונאות החדש שאומץ.
2. שיטת יישום השינוי.
3. השפעת האימוץ על כל סעיף במאזן, אם מהותי, נכון לתחילת התקופה הראשונה שבה נכנס לתוקף העדכון. לא נדרש להציג את ההשפעה על סיכומי ביניים בדוחות הכספיים.
4. ההשפעה המצטברת של השינוי על עודפים או על רכיבים אחרים של הון עצמי במאזן, נכון לתחילת התקופה הראשונה שבה נכנס לתוקף התוכן ליישום עתידי המקושר לפסקה זו.

ז. תאגיד בנקאי המפרסם דוחות כספיים לתקופות ביניים יספק את הגילויים הנדרשים בסעיף קטן ו. לעיל בכל דוח כספי לתקופת ביניים לשנת השינוי ובדוח הכספי השנתי של תקופת השינוי.

– 326-10-65-2-4

לא נכלל.

הוראות מעבר הקשורות לעדכון מס' 02-2022 לתקני החשבונאות, חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וגילוי לפי שנת העמדת אשראי

5-65-10-326 להלן הוראות מעבר הקשורות לעדכון לתקני החשבונאות מס' 02-2022, מכשירים פיננסיים – הפסדי אשראי (נושא 326): חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וגילוי לפי שנת העמדת אשראי (להלן בסעיף זה – העדכון)

א. לא נכלל.

ב. תאגיד בנקאי וסולק יישמו את העדכון מיום 1.1.2024 ואילך. יישום מוקדם אינו אפשרי⁴.

ג. תאגיד בנקאי וסולק יישמו את העדכון מכאן ואילך מתחילת שנת היישום לראשונה, למעט האמור בסעיף ג.2. להלן.

1. הגילוי הנדרש לפי פסקאות 310-10-50-38 עד 310-10-50-44 ולפי פסקה 326-20-50-6 יינתן לגבי שינויים בתנאי חוב ולגבי מחיקות חשבונאיות ברוטו שבוצעו בתקופת היישום לראשונה. מידע לגבי שינויים בתנאי חוב בתקופות שקדמו ליישום לראשונה אינו נדרש. לפיכך, בגילוי שדורש מידע לגבי שינויים בתנאי חוב שבוצעו במהלך 12 החודשים האחרונים, לא נדרש לכלול שינויים בתנאי חוב שבוצעו לפני מועד היישום לראשונה של העדכון.

2. לעניין ביטול הנחיות ההכרה והמדידה של תאגיד בנקאי וסולק בחובות שעברו ארגון מחדש של חוב בעייתי, שנכללו בנושא 310-40, תאגיד בנקאי רשאי ליישם מעבר מותאם למפרע (modified retrospective), באמצעות רישום התאמה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים בתחילת שנת היישום לראשונה, בגין שינוי כלשהו בהפרשה להפסדי אשראי שנרשמה בגין חובות שעברו שינוי בתנאים, או שהיה צפוי באופן סביר שיעברו שינוי בתנאים, במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי לפני האימוץ לראשונה של העדכון. אם תאגיד בנקאי או סולק בוחר ליישם מכאן ואילך, ההנחיות בעדכון ייושמו לשינויים בתנאי חוב שיבוצעו לאחר מועד היישום לראשונה של העדכון.

⁴ ראה חוזר ח-06-2756 מיום 19.10.2023 לעדכון הוראות הדיווח לציבור בדבר שינויים בתנאים של חובות של לווים בקשיים פיננסיים.

326-20-05 סקירה כללית ורקע

כללי

326-20-05-1

תת-נושא זה כולל הנחיות לאופן שבו על תאגיד בנקאי למדוד הפסדי אשראי צפויים בגין מכשירים פיננסיים הנמדדים לפי עלות מופחתת ובגין חכירות, חשיפות אשראי חוץ מאזניות, וחייבים בגין ביטוח משנה.

326-20-15 תחולה וחריגים לתחולה

כללי

< **תאגידים בנקאיים**

326-20-15-1

ההנחיות בתת-נושא זה חלות על כל התאגידים הבנקאיים.

< **מכשירים**

326-20-15-2

ההנחיות בתת-נושא זה חלות על הפריטים הבאים:

א. נכסים פיננסיים הנמדדים על בסיס עלות מופחתת, לרבות הבאים:

1. **חובות** (Financing receivables) –

2. **איגרות חוב** (debt securities) מוחזקות לפדיון

3. לא נכלל.

4. לא נכלל.

5. חייבים הקשורים להסכמי רכש חוזר ולהסכמי השאלת ניירות ערך הנכללים בתחולת נושא 860

ב. השקעות נטו בחכירות המוכרות על ידי מחכיר בהתאם לנושא 842 בדבר חכירות

ג. חשיפות אשראי חוץ-מאזניות שאינן מטופלות חשבונאית כביטוח. המונח חשיפות אשראי חוץ-מאזניות מתייחס לחשיפות אשראי חוץ מאזניות בגין מחויבות למתן אשראי, כתבי אשראי בעתודה (of credit standby letters), ערבויות פיננסיות שאינן מטופלות חשבונאית כביטוח, ומכשירים דומים אחרים, למעט מכשירים הנכללים בתחולת נושא 815 בעניין נגזרים וגידור.

ד. לא נכלל

326-20-15-3

ההנחיות בתת-נושא זה אינן חלות על הפריטים הבאים :

א. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך דוח רווח והפסד.

ב. איגרות חוב זמינות למכירה.

ג. הלוואות הניתנות למשתתפים על ידי תכניות הטבות עובד להפקדה מוגדרת

ד. חייבים בגין הלוואה על פוליסה של ישות מבטחת

ה. לא נכלל.

ו. הלוואות ויתרות חובה בין ישויות הנתונות לשליטה משותפת.

326-20-20 מילון מונחים⁵

קבוצת חובות (class)

קבוצה של חובות הנקבעת על בסיס שני הפרטים הבאים :

א. מאפייני סיכון של החוב

ב. השיטה של הישות לניטור והערכת סיכון אשראי.

ראו פסקאות 326-20-55-11 עד 326-20-55-14 ו-326-20-50-3.

אינדיקטור לאיכות אשראי

נתון סטטיסטי על איכות האשראי של נכס פיננסי.

הסדר קו אשראי (Line-of-Credit Arrangement)

הסדר קו אשראי או חוב מתחדש (Revolving-debt) הוא הסדר המספק ללווה אופציה לבצע מספר הלוואות עד לסכום מרבי מוגדר, לפרוע חלקים של הלוואות קודמות, ולאחר מכן ללוות מחדש תחת אותו חוזה. הסדרי קו אשראי וחוב מתחדש יכולים לכלול הן סכומים שנמשכו על ידי החייב (מכשיר חוב) והן מחויבות של המלווה להעמיד סכומים נוספים לרשות החייב בתנאים מוגדרים מראש (מחויבות למתן אשראי).

מחויבות למתן אשראי

⁵ הגדרות נוספות קיימות בקודיפיקציה, ובהוראות הדיווח לציבור.

מחויבויות למתן אשראי הן מחויבויות בעלות תוקף משפטי מחייב להעמיד אשראי לצד נגדי בתנאים מסוימים מוגדרים מראש. יש להן מועדי פקיעה שנקבעו מראש (fixed) והן יכולות להיות בריבית קבועה או בריבית משתנה. מחויבויות למתן אשראי יכולות להיות אחד מהבאים:

א. מתחדשות (revolving) (שבהן סכום המחויבות הכוללת נקבע מחדש (reestablished) במועד הפירעון של הסכומים שנמשכו קודם לכן)

ב. לא מתחדשות (Nonrevolving) (שבהן הסכום של המחויבות הכוללת אינו נקבע מחדש במועד הפירעון של סכומים שנמשכו קודם לכן)

מחויבות למתן אשראי ניתנות להפצה באמצעות הסדרי סינדיקציה, שבהם ישות אחת פועלת כמובילה וכסוכנת בשם ישויות אחרות שכל אחת מהן תעמיד אשראי ללווה יחיד. מחויבות למתן אשראי מתירות בדרך כלל למלווה לסיים את ההסדר בהתאם להתניות שהוסדרו בהסכם.

מגזר אשראי (Portfolio Segment)

הרמה שבה תאגיד בנקאי מפתח ומתעד שיטה עקבית כדי לקבוע את ההפרשה להפסדי אשראי שלו. ראו פסקאות 326-20-50-3 ו-326-20-55-10.

נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי

נכסים פיננסיים בודדים שנרכשו (או קבוצות נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים שנרכשו) אשר נכון למועד רכישתם חלה בהם ממועד יצירתם הרעה שאינה זניחה באיכות האשראי, כפי שנקבע על ידי הערכת הרוכש. ראו בפסקה 326-20-55-5 מידע נוסף לגבי המשמעות של מאפייני סיכון דומים עבור נכסים הנמדדים על בסיס עלות מופחתת.

כתב אשראי בעתודה (Standby Letter of Credit)

כתב אשראי בעתודה (או הסדר דומה, בכל שם או כינוי) המייצג מחויבות של המנפיק כלפי המוטב בגין כל אחד מהבאים:

א. לפרוע כספים שנלקחו כהלוואה על ידי הצד לחשבון (account party) או שניתנו כמקדמה עבורו.

ב. לבצע תשלום על חשבון כל ראייה לקיומו של חוב שנלקח על ידי הצד לחשבון.

ג. לבצע תשלום על חשבון כל כשל מצדו של הצד לחשבון למלא התחייבות.

כתב אשראי בעתודה אינו כולל את הבאים:

א. כתבי אשראי מסחריים ומכשירים דומים שבהם התאגיד הבנקאי המנפיק צופה שהמוטב ימשוך את הכספים מהמנפיק ושאינו ערב לתשלום של מחויבות כספית

ב. ערבות או מחויבות דומה המונפקת על ידי סניף זר בהתאם ובכפוף להגבלות של תקנה M של מועצת הפדרל ריזרב.

< פיתוח אומדן של הפסדי אשראי צפויים (expected)

326-20-30-1

הפרשה להפסדי אשראי היא חשבון הערכה המנוכה מבסיס העלות המופחתת, או נוסף לבסיס העלות המופחתת של הנכס(ים) הפיננסי(ים) כדי להציג את הסכום נטו שצפוי (expected) שיגבה בגין הנכס הפיננסי. גביות צפויות של סכומים שנמחקו חשבונאית בעבר (recoveries) וגביות של סכומים שצפויים להימחק חשבונאית, צריכות להיכלל בחשבון ההערכה וצריכות לא לעלות על הסכומים המצטברים של מחיקות חשבונאיות קודמות ושל סכומים שצפויים להימחק חשבונאית על ידי התאגיד הבנקאי. במועד הדיווח, תאגיד בנקאי ירשום הפרשה להפסדי אשראי בגין נכסים פיננסיים הנכללים בתחולת תת-נושא זה. תאגיד בנקאי ידווח דרך דוח רווח והפסד (כהוצאות בגין הפסדי אשראי) את הסכום הנדרש כדי להתאים את ההפרשה בגין הפסדי אשראי לאומדן הנוכחי של ההנהלה להפסדי האשראי הצפויים בגין נכס(ים) פיננסי(ים).

326-20-30-2

תאגיד בנקאי ימדוד על בסיס קבוצתי את הפסדי האשראי הצפויים בגין נכסים פיננסיים כאשר קיימים מאפייני סיכון דומים (כמתואר בפסקה 326-20-55-5). אם תאגיד בנקאי קבע, כי אין לנכס פיננסי מאפייני סיכון משותפים שדומים למאפייני הסיכון של נכסים פיננסיים אחרים שלו, הוא יעריך על בסיס פרטני את הפסדי האשראי הצפויים בגין אותו נכס פיננסי. אם נכס פיננסי מוערך על בסיס פרטני, על התאגיד הבנקאי להימנע מלכלול אותו גם בהערכה על בסיס קבוצתי. כלומר, נכסים פיננסיים לא יכולים להיכלל גם בהערכות קבוצתיות וגם בהערכות פרטניות.

326-20-30-3

ההפרשה להפסדי אשראי יכולה להיקבע בשיטות שונות. לדוגמה, תאגיד בנקאי עשוי להשתמש בשיטות של תזרים מזומנים מהוון (discounted cash flow), שיעור הפסד (loss-rate), שיעור נדידת אשראי (roll-rate), הסתברות לכשל, או בשיטות המשתמשות בלוח גיול. תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש בשיטת תזרים מזומנים מהוון כדי לאמוד הפסדי אשראי צפויים. בדומה לכך, תאגיד בנקאי אינו נדרש לבצע התאמה בין טכניקת האומדן שהוא מיישם לבין שיטה של תזרים מזומנים מהוון.

326-20-30-4

אם תאגיד בנקאי אומד הפסדי אשראי צפויים בשיטות החוזות תזרימי מזומנים עתידיים מקרן וריבית (כלומר, שיטת תזרים מזומנים מהוון), התאגיד הבנקאי יהוון תזרימי מזומנים צפויים בשיעור הריבית האפקטיבי של הנכס הפיננסי. בעת יישום שיטת תזרים מזומנים מהוון, ההפרשה להפסדי אשראי תשקף את ההפרש בין בסיס העלות המופחתת לבין הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים. אם בוצע שינוי בתנאי חוב של נכס פיננסי שנחשב המשך של הנכס המקורי, תאגיד בנקאי ישתמש בשיעור הריבית החוזי שחל לאחר השינוי בתנאי החוב כדי לקבוע את שיעור הריבית האפקטיבי בעת יישום שיטת תזרים מזומנים מהוון. אם שיעור הריבית החוזי של הנכס הפיננסי משתנה לפי שינויים עוקבים בגורם בלתי תלוי, כגון מדד או שער מסוים – לדוגמה, ריבית הפריים, הליבור, או הממוצע של אגרות חוב ממשלתיות – שיעור הריבית האפקטיבי של אותו נכס פיננסי (המשמש להיוון תזרימי המזומנים הצפויים כמתואר בפסקה זו) יחושב על בסיס הגורם, בהתאם לשינויים החלים בו לאורך חייו של הנכס הפיננסי. תאגיד בנקאי לא נדרש לחזות שינויים בגורם לצורך אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים. אם

התאגיד הבנקאי חוזה שינויים בגורם לצורך אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, הוא צריך להשתמש באותן תחזיות לצורך קביעת שיעור הריבית האפקטיבי המשמש להיוון תזרימי המזומנים. בנוסף, אם התאגיד הבנקאי חוזה שינויים בגורם לצורך אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, הוא צריך להתאים את שיעור הריבית האפקטיבי המשמש להיוון תזרימי המזומנים לעיתוי (ולשינויים בעיתוי) של תזרימי המזומנים הצפויים הנובעים מפירעונות מוקדמים צפויים בהתאם לפסקה 326-20-30-4 א. תת נושא 310-20 בנושא חייבים- עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות, כולל הנחיות לחישוב הכנסות מריבית ממכשירים בריבית משתנה.

326-20-30-4 א

תאגיד בנקאי רשאי לקבוע מדיניות חשבונאית לקבוצת חובות או לסוג עיקרי של ניירות ערך, לפיה הוא יתאים את שיעור הריבית האפקטיבית המשמש להיוון תזרימי המזומנים הצפויים כדי להביא בחשבון את העיתוי (והשינויים בעיתוי) של תזרימי המזומנים הצפויים כתוצאה מפירעונות מוקדמים צפויים.

326-20-30-5

אם תאגיד בנקאי אומד הפסדי אשראי צפויים בשיטה אחרת שאיננה שיטת תזרים המזומנים המהוון המתוארת בפסקה 326-20-30-4, ההפרשה להפסדי אשראי תשקף את הפסדי האשראי הצפויים לתאגיד הבנקאי על פי בסיס העלות המופחתת של הנכס(ים) הפיננסי(ים) נכון למועד הדיווח. לדוגמה, אם תאגיד בנקאי מיישם שיטת שיעור הפסד, המונה יכול את הפסדי האשראי הצפויים של בסיס העלות המופחתת (כלומר, סכומים שאינם צפויים להיגבות במזומן או בתמורה אחרת, או אינם צפויים להיות מוכרים בדוח רווח והפסד). בנוסף, כאשר תאגיד בנקאי צופה שהוא יצבור ניכיון להכנסות ריבית, סכום הניכיון לא יקוז את הצפי של הפסדי האשראי של התאגיד הבנקאי. תאגיד בנקאי רשאי לפתח את האומדן שלו של הפסדי אשראי צפויים על ידי מדידת רכיבים של בסיס מצרפי של עלות מופחתת (combined), או על ידי מדידה נפרדת של רכיבי בסיס העלות המופחתת המפורטים להלן, כולל כל הרכיבים הבאים:

א. בסיס עלות מופחתת, לא כולל ריבית שנצברה, פרמיות, ניכיונות (כולל עמלות ועלויות נדחים נטו), שער חליפין, והתאמות חשבונאיות לגידור שווי הוגן (כלומר, הסכום הנקוב או יתרת הקרן שטרם נפרעה)

ב. פרמיות או ניכיונות, כולל עמלות ועלויות נדחים נטו, שער חליפין, והתאמות חשבונאיות לגידור שווי הוגן.

ג. ריבית שנצברה. ראה הנחיות בפסקה 326-20-30-5 א בנושא אי הכללה של ריבית שנצברה בחישוב ההפרשה להפסדי אשראי.

326-20-30-5 א

תאגיד בנקאי רשאי לקבוע מדיניות חשבונאית, לקבוצת חובות או לסוג עיקרי של ניירות ערך, לפיה הוא לא ימדוד הפרשה להפסדי אשראי בגין ריבית לקבל שנצברה, אם התאגיד הבנקאי מוחק חשבונאית באופן מהיר (timely manner) את יתרת הריבית שנצברה שלא ניתנת לגבייה. יש לקבוע את המדיניות החשבונאית הזו בנפרד מהמדיניות החשבונאית שבפסקה 326-20-35-8 א. תאגיד בנקאי לא יכול ליישם את ההנחיה שצוינה לעיל לגבי רכיבים אחרים של בסיס עלות מופחתת, למעט ריבית שנצברה.

326-20-30-6

תאגיד בנקאי יאמוד הפסדי אשראי צפויים על פני התקופה החוזית של הנכס(ים) הפיננסי(ים) לצורך יישום השיטות בהתאם לפסקה 326-20-30-5. תאגיד בנקאי יתייחס לפירעונות מוקדמים כאל נתון נפרד בשיטה, או ישלב פירעונות מוקדמים כחלק מהמידע על הפסדי אשראי בהתאם לפסקה 326-20-30-5. כאשר תאגיד בנקאי מיישם

שיטה בהתאם לפסקה 326-20-30-4, הוא יביא בחשבון אומדן של פירעונות מוקדמים בתזרימי המזומנים העתידיים של קרן וריבית. תאגיד בנקאי לא יאריך את התקופה החוזית בגין הארכות, חידושים ושינויים צפויים, אלא אם כן מתקיים התנאי הבא:

א. בוטל

ב. אופציות ההארכה או החידוש (למעט אלו המטופלות כנגזרים בהתאם לנושא 815) נכללות בחוזה המקורי או בחוזה המעודכן במועד הדיווח, והן לא ניתנות לביטול ללא תנאי על ידי התאגיד הבנקאי.

326-20-30-7

בעת פיתוח אומדן של הפסדי אשראי צפויים בגין נכסים (פיננסיים), התאגיד הבנקאי יביא בחשבון את המידע הזמין הרלוונטי להערכת היכולת לגבות תזרימי מזומנים. מידע זה יכול לכלול מידע פנימי, מידע חיצוני או שילוב של השניים, בקשר לאירועי עבר, לתנאים הנוכחיים, ולתחזיות סבירות ניתנות לביסוס. התאגיד בנקאי יביא בחשבון גורמים איכותיים וכמותיים רלוונטיים הקשורים לסביבה שבה פועל התאגיד הבנקאי ושהם ספציפיים ללווה(ים). בעת הערכה של נכסים פיננסיים על בסיס קבוצתי או פרטני, תאגיד בנקאי אינו נדרש לחפש את כל המידע האפשרי שאינו זמין לו באופן סביר ללא עלות ומאמץ מופרזים. בנוסף, התאגיד הבנקאי אינו נדרש לפתח קבוצה היפותטית של נכסים פיננסיים. התאגיד הבנקאי עשוי לגלות כי די במידע הפנימי שיש לו כדי לקבוע את יכולת הגבייה.

326-20-30-8

הניסיון ההיסטורי של הפסדי אשראי בגין נכסים פיננסיים בעלי מאפייני סיכון דומים, מספק בדרך כלל בסיס להערכת הפסדי אשראי צפויים על ידי התאגיד הבנקאי. מידע על הפסדים היסטוריים יכול להיות פנימי או חיצוני (או שילוב של השניים). תאגיד בנקאי יבחן את הצורך לבצע התאמות למידע על הפסדים היסטוריים בשל הבדלים במאפייני הסיכון הספציפיים של הנכסים הנוכחיים, כגון הבדלים במועד הדיווח בקבוצת נכסים בתקני החיתום בתמהיל התיק, או בתקופה לפירעון של הנכסים, או כאשר המידע על הפסדים היסטוריים בתאגיד הבנקאי אינו משקף את התקופה החוזית של הנכס הפיננסי או של קבוצת הנכסים הפיננסיים.

326-20-30-9

תאגיד בנקאי לא יסתמך בלעדית על אירועי עבר כדי לאמוד הפסדי אשראי צפויים. כאשר תאגיד בנקאי משתמש במידע על הפסדים היסטוריים, הוא יבחן את הצורך להתאים את המידע ההיסטורי כדי לשקף את המידה שבה ההנהלה צופה כי התנאים הקיימים והתחזיות הסבירות והניתנות לביסוס יהיו שונים מן התנאים אשר שררו בתקופה שבמהלכה הוערך המידע ההיסטורי. ההתאמות למידע על הפסדים היסטוריים יכולות להיות איכותיות (qualitative) במהותן, ועליהן לשקף שינויים הקשורים לנתונים רלוונטיים (כגון שינויים בשיעורי אבטלה, בערכי נכסים, בערכי סחורות, פיגורים, או גורמים אחרים שקשורים להפסדי אשראי בגין הנכס הפיננסי או בגין קבוצת הנכסים הפיננסיים). תאגידים בנקאיים מסוימים יוכלו להכין תחזיות סבירות וניתנות לביסוס על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי או קבוצה של נכסים פיננסיים. אולם, תאגיד בנקאי אינו נדרש לפתח תחזיות על פני התקופה החוזית של הנכס הפיננסי או של קבוצת הנכסים הפיננסיים. עבור תקופות שמעבר לתקופות שלגביהן התאגיד בנקאי מסוגל להכין או להשיג תחזיות סבירות הניתנות לביסוס לגבי הפסדי אשראי צפויים, התאגיד הבנקאי יחזור להשתמש (revert) במידע על הפסדים היסטוריים שנקבע בהתאם לפסקה 326-20-30-8, אשר משקף את התקופה החוזית של הנכס הפיננסי או של קבוצת הנכסים הפיננסיים. התאגיד הבנקאי לא יתאים את המידע על ההפסדים ההיסטוריים בגין תנאים כלכליים קיימים או בגין ציפיות (expectation) לתנאים כלכליים עתידיים, עבור תקופות שהן מעבר לתקופה הסבירה והניתנת לביסוס. התאגיד הבנקאי רשאי לחזור ולהשתמש (revert) במידע על ההפסדים ההיסטוריים ברמת הנתון (input) או בהתבסס על האומדן המלא. התאגיד הבנקאי

רשאי לחזור ולהשתמש במידע על ההפסדים ההיסטוריים באופן מידי, על בסיס קו ישר, או תוך שימוש בבסיס הגיוני ושיטתי אחר.

326-20-30-10

אומדן הפסדי האשראי הצפויים של תאגיד בנקאי יכלול מדידה של הסיכון הצפוי להפסדי אשראי, אפילו אם סיכון זה קלוש, ללא קשר לשיטה המיושמת לאומדן הפסדי האשראי. עם זאת, תאגיד בנקאי אינו נדרש למדוד הפסדי אשראי צפויים בגין נכס פיננסי (או על קבוצת נכסים פיננסיים) שבהם המידע על הפסדי האשראי ההיסטוריים, לאחר התאמתו לתנאים הקיימים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, מביא לידי ציפייה שאי-התשלום של בסיס העלות המופחתת יהיה אפס. למעט בנסיבות המתוארות בפסקאות 326-20-35-4 עד 326-20-35-6, תאגיד בנקאי לא יחליט כי צפוי שאי התשלום של בסיס העלות המופחתת יהיה אפס, אך ורק על בסיס הערך השוטף של הביטחון המגבה את הנכס(ים) הפיננסי(ים), אלא יביא בחשבון גם את מהות הביטחון, שינויים אפשריים עתידיים בערך הביטחון ומידע על הפסדים היסטוריים עבור נכסים פיננסיים המובטחים בביטחון דומה.

< < חשיפות אשראי חוץ-מאזניות

326-20-30-11

לצורך אומדן הפסדי אשראי צפויים בגין חשיפות אשראי חוץ-מאזניות, תאגיד בנקאי יאמוד הפסדי אשראי צפויים על בסיס ההנחיות בתת-נושא זה, על פני התקופה החוזית שבה התאגיד הבנקאי חשוף לסיכון אשראי באמצעות מחויבות חוזית קיימת להעמיד אשראי, אלא אם כן מחויבות זו ניתנת לביטול ללא תנאי על ידי המנפיק. במועד הדיווח, התאגיד הבנקאי ירשום התחייבות בגין הפסדי אשראי בגין חשיפות אשראי חוץ-מאזניות הנכללות בתחולת תת-נושא זה. התאגיד הבנקאי ידווח דרך דוח רווח והפסד (כהוצאות בגין הפסדי אשראי) את הסכום הנדרש כדי להתאים את ההתחייבות בגין הפסדי אשראי לאומדן הקיים של ההנהלה להפסדי האשראי הצפויים בגין חשיפות אשראי חוץ-מאזניות. על פני תקופת החשיפה, אומדן הפסדי האשראי הצפויים יביא בחשבון הן את ההסתברות לכך שהמימון (funding) יתרחש (אשר עשויה להיות מושפעת, לדוגמה, מסעיף בדבר שינוי מהותי לרעה) והן את אומדן הפסדי האשראי הצפויים בגין מחויבויות אשר צפוי שימומנו, על פני אומדן אורך החיים. אם התאגיד הבנקאי מיישם שיטת תזרים מזומנים מהוון כדי לאמוד הפסדי אשראי צפויים בגין חשיפות אשראי חוץ-מאזניות, שיעור ההיוון שבו יעשה שימוש יהיה עקבי להנחיות בסעיף 310-20-35.

< < חיזוקי אשראי (Credit Enhancement)

326-20-30-12

אומדן הפסדי האשראי הצפויים ישקף את האופן שבו חיזוקי אשראי (למעט אלה שהנם חוזים העומדים בפני עצמם) מפחיתים את הפסדי האשראי הצפויים בגין נכסים פיננסיים, ויביא בחשבון את מצבו הכלכלי של הערב, את נכונות הערב לשלם, ו/או האם קיימות זכויות נחותות שיוכלו לספוג הפסדי אשראי בגין נכסים פיננסיים כלשהם. עם זאת, בעת אומדן הפסדי האשראי הצפויים, תאגיד בנקאי לא יצרף נכס פיננסי לחוזה נפרד העומד בפני עצמו שמטרתו היא הפחתת הפסד אשראי. כתוצאה מכך, אומדן הפסדי האשראי הצפויים על נכס פיננסי (או על קבוצת נכסים פיננסיים) לא יתקזז על ידי חוזה העומד בפני עצמו (לדוגמה, חוזה החלפה על כשל אשראי נרכש (CDS)) שעשוי להפחית את הפסדי האשראי הצפויים בגין הנכס הפיננסי (או בגין קבוצת הנכסים הפיננסיים).

326-20-30-13

תאגיד בנקאי ירשום את ההפרשה להפסדי אשראי בגין **נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי** בהתאם לפסקאות 326-20-30-2 עד 326-20-30-10 ו-326-20-30-12. התאגיד הבנקאי יוסיף את ההפרשה להפסדי אשראי במועד הרכישה למחיר הרכישה, על מנת לקבוע את **בסיס העלות המופחתת** הראשוני של הנכסים הפיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי. כל ניכיון או פרמיה, שאינם נובעים מסיכון אשראי, שנוצרו מרכישת קבוצה של נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי, יוקצו לכל אחד מהנכסים הבודדים. במועד הרכישה, ההפרשה הראשונית להפסדי אשראי הנקבעת על בסיס קבוצתי תוקצה לנכסים בודדים כדי להקצות כראוי כל ניכיון או פרמיה שאינם נובעים מסיכון אשראי.

326-20-30-14

אם תאגיד בנקאי אומד הפסדי אשראי צפויים בשיטת תזרים מזומנים מהוון, התאגיד הבנקאי יהוון את הפסדי האשראי הצפויים לפי שיעור המנכה למחיר הרכישה של הנכס את האומדן של הרוכש של ערכו הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס. אם תאגיד בנקאי אומד הפסדי אשראי צפויים בשיטה אחרת שאיננה שיטת תזרים מזומנים מהוון, התאגיד הבנקאי יאמוד את הפסדי האשראי הצפויים בגין בסיס יתרת הקרן שטרם נפרעה (ערך נקוב) של הנכס(ים) הפיננסי(ים). ראו הנחיות ליישום ודוגמאות שנכללו בפסקאות 326-20-55-66 עד 326-20-55-78.

326-20-30-15

במקרה של נכסים פיננסיים שנרכשו אשר מאז יצירתם לא חלה הרעה שהיא יותר מזניחה באיכות האשראי שלהם, הטיפול חשבונאי על ידי התאגיד הבנקאי יהיה באופן שתואם נכסים פיננסיים שנוצרו, בהתאם לפסקאות 326-20-30-1 עד 326-20-30-10 ו-326-20-30-12. תאגיד בנקאי לא יישם את ההנחיות שנכללו בפסקאות 326-20-30-13 עד 326-20-30-14 על נכסים פיננסיים שנרכשו ומאז יצירתם לא חלה בהם הרעה שהיא יותר מזניחה באיכות האשראי שלהם.

326-20-35 מדידה עוקבת

כללי

326-20-35-1

בכל מועד דיווח, תאגיד בנקאי ירשום הפרשה להפסדי אשראי בגין **נכסים פיננסיים** (כולל **נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי**) הנכללים בתחולת תת-נושא זה. תאגיד בנקאי ישווה את אומדן הפסדי האשראי הצפויים הנוכחי שלו לאומדן הפסדי האשראי הצפויים שנרשם בעבר. התאגיד הבנקאי ירשום דרך דוח רווח והפסד (כהוצאות בגין הפסדי אשראי או כהיפוך של הוצאות בגין הפסדי אשראי) את הסכום הנדרש כדי להתאים את ההפרשה להפסדי אשראי לאומדן הנוכחי של ההנהלה של הפסדי האשראי הצפויים בגין הנכס(ים) הפיננסי(ים). ככלל, השיטה המיושמת למדידה הראשונית של הפסדי האשראי הצפויים בגין הנכסים הנכללים בפסקה 326-20-

30-14, תיושם בעקביות על פני זמן ותאמוד באופן מייצג (faithfully) את הפסדי האשראי הצפויים בגין הנכס(ים) הפיננסי(ים).

326-20-35-2

תאגיד בנקאי יבחן אם מאפייני הסיכון של נכס פיננסי בקבוצת נכסים ממשיכים להיות דומים לאלה של נכסים פיננסיים אחרים בקבוצה. לדוגמה, יתכן שחלו שינויים בסיכון האשראי או בנסיבות הלווה, או שהוכרו מחיקות חשבונאיות, או שנרשמו גביות של מזומן, שנוקפו ליתרת הקרן באופן מלא על בסיס מדיניות חשבונאית לטיפול בנכסים לא צוברים, אשר עשויים לחייב הערכה מחדש כדי לקבוע אם הנכס השתנה כך שיש לו מאפייני סיכון הדומים לנכסים בקבוצה אחרת, או האם יש לבצע את מדידת הפסדי האשראי של הנכס על בסיס פרטני מפני שאין יותר לנכס מאפייני סיכון דומים.

326-20-35-3

בכל תקופת דיווח תאגיד בנקאי יתאים את אומדן הפסדי האשראי הצפויים שלו בגין חשיפות אשראי חוץ-מאזניות. התאגיד הבנקאי ידווח דרך דוח רווח והפסד (כהוצאות בגין הפסדי אשראי או היפוך של הוצאות בגין הפסדי אשראי) את הסכום הנדרש כדי להתאים את ההתחייבות בגין הפסדי אשראי לאומדן הקיים של ההנהלה להפסדי האשראי הצפויים בגין חשיפות אשראי חוץ-מאזניות בכל מועד דיווח.

< **נכסים פיננסיים המובטחים על ידי ביטחון**

< < **נכסים פיננסיים שגבייתם מותנית בביטחון**

326-20-35-4

ללא קשר לשיתת המדידה הראשונית, תאגיד בנקאי ימדוד הפסדי אשראי צפויים על בסיס **השווי ההוגן** של הביטחון במועד הדיווח כאשר התאגיד הבנקאי קובע כי תפיסת הנכסים (Foreclosure) צפויה. התאגיד הבנקאי יתאים את השווי ההוגן של הביטחון בגין אומדן העלויות למכירה, אם הוא מתכוון למכור את הביטחון במקום לתפעל אותו. כאשר תאגיד בנקאי קובע כי תפיסת הנכסים צפויה, התאגיד הבנקאי ימדוד מחדש את **הנכס הפיננסי** לפי השווי ההוגן של הביטחון במועד הדיווח (בניכוי עלויות מכירה, אם רלוונטי), כדי שהדיווח על הפסד האשראי לא יתעכב עד לתפיסה בפועל של הנכסים. בנוסף, תאגיד בנקאי יביא בחשבון, בעת רישום הפרשה להפסדי אשראי, חיזוקי אשראי כלשהם העונים על הקריטריונים שבפסקה 326-20-30-12 שקשורים לנכס פיננסי. הפרשה להפסדי אשראי שמתווספת **לבסיס העלות המופחתת** של הנכס(ים) הפיננסי(ים) לא תעלה על הסכום של המחיקות החשבונאיות הקודמות.

326-20-35-5

תאגיד בנקאי רשאי להשתמש, כהקלה פרקטית, בשווי ההוגן של הביטחון במועד הדיווח, בעת רישום היתרה המאזנית נטו של הנכס וקביעת ההפרשה להפסדי אשראי, בגין נכס פיננסי שעבורו הפירעון צפוי להתקבל במהות באמצעות תפעול או מכירה של הביטחון כאשר על סמך הערכת התאגיד הבנקאי במועד הדיווח הלווה נמצא בקשיים פיננסיים (נכס פיננסי שגבייתו מותנית בביטחון). אם התאגיד בנקאי מנצל את ההקלה הפרקטית לנכס פיננסי שגבייתו מותנית בביטחון והפירעון או הסילוק של הנכס מותנים במכירת הביטחון, אזי השווי ההוגן של הביטחון יותאם בגין אומדן העלויות למכירה של הביטחון. עם זאת, התאגיד הבנקאי לא יכלול ביתרה המאזנית נטו של הנכס הפיננסי את אומדן העלויות למכירה של הביטחון, אם הפירעון או הסילוק של הנכס הפיננסי מותנים רק בתפעול של הביטחון, ולא במכירתו. כאשר השווי ההוגן (בניכוי העלויות למכירה, אם רלוונטי) של הביטחון במועד הדיווח גבוה מבסיס העלות המופחתת של הנכס הפיננסי, תאגיד בנקאי יתאים את ההפרשה להפסדי אשראי כדי שתייצג

את הסכום נטו שצפוי להיגבות מהנכס הפיננסי כך שהוא יהיה שווה לשווי ההוגן (בניכוי עלויות מכירה, אם רלוונטי) של הביטחון, כל עוד שההפרשה שמתווספת לבסיס העלות המופחתת של הנכס(ים) הפיננסי(ים) לא עולה על סכום המחיקות החשבונאיות הקודמות. אם השווי ההוגן של הביטחון נמוך מבסיס העלות המופחתת של הנכס הפיננסי שעברו נבחרה הקלה פרקטית, התאגיד הבנקאי יכיר בהפרשה להפסדי אשראי בגין הנכס הפיננסי שגבייתו מותנית בביטחון, והפרשה זו תימדד כהפרש בין השווי ההוגן של הביטחון, פחות העלויות למכירה (אם רלוונטי), במועד הדיווח לבין בסיס העלות המופחתת של הנכס הפיננסי. בנוסף, התאגיד הבנקאי יביא בחשבון, בעת רישום ההפרשה להפסדי אשראי, חיזוקי אשראי כלשהם העונים על הקריטריונים שבפסקה 326-20-30-12 הקשורים לנכס הפיננסי.

326-20-35-6

נכסים פיננסיים מסוימים, הלווה עשוי להידרש להתאים באופן רציף את סכום הביטחון המבטיח את הנכס(ים) הפיננסי(ים) כתוצאה משינויים ב**שווי ההון** של הביטחון. במצבים אלה, תאגיד בנקאי עשוי להשתמש, כהקלה פרקטית, בשיטה המשווה בין **בסיס העלות המופחתת** לבין השווי ההון של הביטחון במועד הדיווח, על מנת למדוד את אומדן הפסדי האשראי הצפויים. התאגיד הבנקאי עשוי לקבוע כי הציפייה לאי-תשלום של בסיס העלות המופחתת היא אפס אם הלווה מחדש (replenish) באופן רציף את הביטחון המבטיח את הנכס הפיננסי, באופן כזה, שהשווי ההון של הביטחון שווה או גבוה מבסיס העלות המופחתת של הנכס הפיננסי והתאגיד הבנקאי צופה שהלווה ימשיך לחדש את הביטחון לפי הצורך. אם השווי ההון של הביטחון במועד הדיווח נמוך מבסיס העלות המופחתת של הנכס הפיננסי, התאגיד הבנקאי יגביל את סכום ההפרשה להפסדי אשראי בגין הנכס הפיננסי להפרש שבין השווי ההון של הביטחון במועד הדיווח לבין בסיס העלות המופחתת של הנכס הפיננסי.

< **הלוואות המזוהות למכירה במועד מאוחר יותר**

326-20-35-7

כאשר מתקבלת החלטה למכור **הלוואות** שאינן מסווגות כמוחזקות למכירה, אותן הלוואות יועברו לסיווג של הלוואות המוחזקות למכירה. להנחיות בנושא שינוי סיווג של הלוואות שאינן הלוואות משכנתא, ראה פסקה 310-35-48-א, להנחיות בנושא שינוי סיווג של הלוואות משכנתא ראה נושא 948. היישום של ההנחיות למחיקה חשבונאית (writeoff) בפסקה 326-20-35-8 עשוי להביא לידי כך שחלק מבסיס העלות המופחתת יימחק חשבונאית לפני שההלוואה הועברה לסיווג של הלוואה המוחזקת למכירה.

< **מחיקות חשבונאיות של נכסים פיננסיים**

326-20-35-8

מחיקות חשבונאיות של **נכסים פיננסיים**, העשויות להיות מחיקות חשבונאיות מלאות או חלקיות, ינוכו מההפרשה. המחיקות החשבונאיות ירשמו בתקופה שבה הנכס הפיננסי נחשב בלתי ניתן לגבייה.

א-326-20-35-8

תאגיד בנקאי רשאי לקבוע מדיניות חשבונאית לקבוצת חובות או לסוג עיקרי של ניירות ערך, לפיה הוא ימחק חשבונאית ריבית לקבל שנצברה על ידי ביטול הכנסה מריבית או הכרה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, או שילוב של שניהם⁶. בחירת המדיניות החשבונאית צריכה להיבחן בנפרד מבחירת המדיניות החשבונאית שבפסקה 326-20-30-א. תאגיד בנקאי לא יכול לבצע את האנלוגיה הזו לגבי רכיבים אחרים של בסיס עלות מופחתת, למעט ריבית שנצברה.

326-20-35-9

בוטל.

⁶ להנחיות נוספות בנושא זה ראה סעיף 30 להוראות הדיווח לציבור בדבר דוח כספי שנתי.

326-20-35-10

תת-נושא זה אינו עוסק באופן שבו מלווה יכיר בהכנסות ריבית. ראו הנחיות בדבר ההכרה בהכנסות ריבית בגין נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי, שנכללו בפסקאות 310-10-35-53 א עד 310-10-35-53 ג. ראו הנחיות בדבר הצגה שנכללו בפסקה 326-20-45-3.

326-20-45-1

עבור **נכסים פיננסיים** הנמדדים לפי עלות מופחתת הנכללים בתחולת תת-נושא זה, תאגיד בנקאי יציג במאזן בנפרד את ההפרשה להפסדי אשראי המנוכית מבסיס העלות המופחתת של הנכס.

326-20-45-2

עבור חשיפות אשראי חוץ-מאזניות הנכללות בתחולת תת-נושא זה, תאגיד בנקאי יציג את אומדן הפסדי האשראי הצפויים כהתחייבות במאזן. ההתחייבות להפסדי אשראי עבור מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים תוקטן בתקופה שבה המכשירים הפיננסיים החוץ-מאזניים פוקעים, גורמים להכרה בנכס פיננסי, או מסולקים בדרך אחרת. אומדן של הפסדי אשראי צפויים בגין **מכשיר פיננסי** עם סיכון חוץ-מאזני יירשם בנפרד מן ההפרשה להפסדי אשראי הקשורה למכשיר פיננסי שהוכר.

326-20-45-3

בעת יישום גישת תזרים מזומנים מהוון לצורך אומדן הפסדי האשראי הצפויים, השינוי בערך הנוכחי מתקופת דיווח אחת לאחרת עשוי להיגרם לא רק מחלוף הזמן, אלא גם כתוצאה משינויים באומדנים של העיתוי או של הסכום של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים. תאגיד בנקאי המודד הפסדי אשראי בגישת תזרים מזומנים מהוון רשאי לדווח על כלל השינוי בערך הנוכחי כעל הוצאה בגין הפסדי אשראי (או היפוך של הוצאה בגין הפסדי אשראי). לחלופין, תאגיד בנקאי רשאי לדווח על השינוי בערך הנוכחי המיוחס לחלוף הזמן כעל הכנסות ריבית. ראו בפסקה 326-20-50-12 דרישת גילוי החלה על תאגידים בנקאיים הבוחרים בחלופה האחרונה ומדווחים על שינויים בערך הנוכחי המיוחס לחלוף הזמן כעל הכנסות ריבית.

326-20-45-4

השווי ההוגן של הביטחון של נכס פיננסי שגבייתו מותנית בביטחון יכול להשתנות מתקופת דיווח אחת לאחרת. שינויים בשווי ההוגן של הביטחון ידווחו כהוצאה בגין הפסד אשראי, או היפוך של הוצאה בגין הפסד אשראי, כאשר מיושמות ההנחיות שנכללו בפסקאות 326-20-35-4 עד 326-20-35-6.

326-20-45-5

לא נכלל.

326-20-50-1

עבור מכשירים הנכללים בתחולת תת-נושא זה, סעיף זה כולל את הנחיות הגילוי הבאות בעניין סיכון אשראי ומדידת הפסדי אשראי צפויים:

- א. מידע על איכות אשראי
- ב. הפרשה להפסדי אשראי
- ג. נכסים בפיגור
- ד. נכסים לא צוברים
- ה. **נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי**
- ו. **נכסים פיננסיים** שגבייתם מותנית בביטחון
- ז. חשיפות אשראי חוץ מאזניות

326-20-50-2

הנחיות הגילוי בסעיף מיועדות לאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את הנושאים הבאים:

- א. סיכון האשראי הגלום בתיק והאופן שבו ההנהלה מנטרת את איכות האשראי של התיק
- ב. האומדן של ההנהלה של הפסדי אשראי צפויים
- ג. שינויים שהתרחשו במהלך התקופה באומדן של הפסדי האשראי הצפויים

326-20-50-3

עבור **חובות** (financing receivables), הנחיות הגילוי בתת-נושא זה דורשות מתאגיד בנקאי לספק מידע לפי **מגזר אשראי** (portfolio segment) או לפי **קבוצת חובות** (class of financing receivable). השקעה נטו בחכירות (net investment in leases) נכללת בתחולת תת-נושא זה, ודרישות הגילוי באשר לחובות יחולו על השקעה נטו בחכירות (לרבות ערך השייר שאינו מובטח של הנכס). עבור **איגרות חוב** המוחזקות לפדיון, הנחיות הגילוי בתת-נושא זה דורשות מתאגיד בנקאי לספק מידע על פי סוג עיקרי של ניירות ערך. פסקאות 326-20-55-10 עד 326-20-55-14 כוללות הנחיות יישום בנוגע למונחים **מגזר אשראי** ו**קבוצת חובות**. לצורך מתן גילוי, התאגיד בנקאי יקבע, לאור העובדות והנסיבות, כמה פרטים עליו לכלול כדי לעמוד בדרישות הגילוי של סעיף זה. תאגיד בנקאי צריך למצוא את האיזון בין הימנעות מהסתרת מידע חשוב כתוצאה מסכימת יתר לבין הימנעות מהעמסת פרטים מופרזים על הדוחות הכספיים, שלא יסייעו למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את הנכסים הפיננסיים של התאגיד הבנקאי

ואת ההפרשה להפסדי אשראי שלו. לדוגמה, על התאגיד הבנקאי להימנע מהסתרת מידע חשוב על ידי הכללתו יחד עם כמות גדולה של פרטים זניחים. כמו כן, על התאגיד הבנקאי להימנע מסכימת מידע באופן שיסווה הבדלים חשובים בין סוגים שונים של נכסים פיננסיים והסיכונים הקשורים אליהם.

3-50-20-326-א

לא נכלל.

3-50-20-326-ב

כהקלה פרקטית, תאגיד בנקאי רשאי לא לכלול את יתרת הריבית לקבל שנצברה בבסיס העלות המופחתת של קבוצת חובות וניירות ערך המוחזקים לפדיון, לצורך יישום דרישות הגילוי בפסקאות 326-20-50-4 ועד 326-20-50-22. אם תאגיד בנקאי מיישם את ההקלה שצוינה לעיל, הוא צריך לתת גילוי לסכום הכולל של הריבית שנצברה, בנפרד מהגילוי על בסיס העלות המופחתת.

3-50-20-326-ג

תאגיד בנקאי שבחר במדיניות החשבונאית שצוינה בפסקה 326-20-30-5-א, צריך לתת גילוי למדיניות החשבונאית שבחר, לפיה הוא לא מודד הפרשה להפסדי אשראי בגין ריבית לקבל שנצברה. המדיניות החשבונאית צריכה לכלול מידע בנוגע לתקופה או תקופות שמשמשות לצורך קביעה כי המחיקה החשבונאית של הריבית לקבל שנצברה מבוצעת באופן מהיר (timely manner), לכל קבוצת חובות או סוג עיקרי של ניירות ערך.

3-50-20-326-ד

תאגיד בנקאי שבחר במדיניות החשבונאית שבפסקה 326-20-35-8-א, צריך לתת גילוי למדיניות החשבונאית שבחר, לפיה הוא ימחק חשבונאית ריבית לקבל שנצברה על ידי ביטול הכנסה מריבית או הכרה בהוצאות בגין הפסדי אשראי או שילוב של שניהם. כמו כן, התאגיד הבנקאי צריך לתת גילוי לסכום הריבית לקבל שנצברה שנמחקה חשבונאית על ידי ביטול הכנסה מריבית, לפי מגזר אשראי או סוג עיקרי של ניירות ערך.

< מידע על איכות אשראי

326-20-50-4

תאגיד בנקאי יכול מידע שיאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים:

א. להבין כיצד ההנהלה מנטרת את איכות האשראי של הנכסים הפיננסיים של התאגיד הבנקאי

ב. להעריך את הסיכונים הכמותיים והאיכותיים הנובעים מאיכות האשראי של הנכסים הפיננסיים של התאגיד הבנקאי.

326-20-50-5

כדי לעמוד במטרות המפורטות בפסקה 326-20-50-4, תאגיד בנקאי יכול מידע כמותי ואיכותי לפי קבוצת חובות וסוג עיקרי של ניירות ערך אודות איכות האשראי של נכסים פיננסיים הנכללים בתחולת תת-נושא זה (לא כולל חשיפות אשראי חוץ מאזניות והסכמי רכש חוזר והסכמי השאלת ניירות ערך הנכללים בתחולת נושא 860), לרבות

כל הפרטים הבאים :

א. תיאור של האינדיקטור(ים) לאיכות אשראי

ב. בסיס העלות המופחתת, לפי אינדיקטור לאיכות אשראי

ג. עבור כל אינדיקטור לאיכות אשראי, התאריך או טווח התאריכים שבהם המידע עודכן לאחרונה עבור אותו אינדיקטור לאיכות אשראי.

326-20-50-6

לצורך מתן גילוי לאינדיקטורים לאיכות אשראי של חובות והשקעה נטו בחכירות (למעט חייבים בגין ביטוח משנה וסכומים ממומנים או בלתי ממומנים של הסדרי קו אשראי, כגון כרטיסי אשראי), תאגיד בנקאי יציג את בסיס העלות המופחתת לכל אינדיקטור לאיכות אשראי לפי שנת היצירה (כלומר, שנת בציר). עבור חובות שנרכשו והשקעה נטו בחכירות, התאגיד הבנקאי ישתמש בתאריך ההנפקה הראשוני, ולא בתאריך הרכישה, כדי לקבוע את שנת היצירה. עבור שנות יצירה החלות לפני התקופה השנתית החמישית, תאגיד בנקאי רשאי להציג בצורה מסוכמת את בסיס העלות המופחתת של חובות והשקעות נטו בחכירות. בגילוי בתקופות ביניים, היצירות השוטפות מתחילת השנה ועד לסוף תקופת הדיווח הנוכחית נחשבות ליצירות בתקופה הנוכחית. תאגיד בנקאי יציג את המחיקות החשבונאיות ברוטו שנרשמו בתקופה הנוכחית, על בסיס שוטף מתחילת השנה, בגין חובות ובגין השקעות נטו בחכירות, לפי שנת היצירה. עבור שנות יצירה לפני התקופה השנתית החמישית, תאגיד בנקאי רשאי להציג בצורה מסוכמת את המחיקות החשבונאיות ברוטו בגין חובות ובגין השקעות נטו בחכירות בתקופת הדיווח הנוכחית. הדרישה להציג את בסיס העלות המופחתת במסגרת כל אחד מהאינדיקטורים לאיכות האשראי לפני שנת היצירה, אינה נדרשת עבור ישות שאיננה ישות עסקית ציבורית.

א-326-20-50-6

לצורך יישום דרישות הגילוי בפסקה 326-20-50-6, תאגיד בנקאי יציג את בסיס העלות המופחתת של הסדרי קו אשראי שהומרו להלוואות בעמודה נפרדת (ראה דוגמה 15 בפסקה 326-20-55-79). תאגיד בנקאי ייתן גילוי לסכום של הסדרי קו אשראי שהומרו להלוואות ליזמן קצוב, לפי קבוצת חובות, בכל מועד דיווח ובהתאם לפסקה 326-20-50-6, לסכום החובות האלה שנמחק חשבונאית בתקופת הדיווח הנוכחית.

326-20-50-7

למעט כמפורט בפסקה 326-20-50-6 א, תאגיד בנקאי יישם את ההנחיות שנכללו בפסקאות 310-20-35-9 עד 310-20-35-12 כדי לקבוע אם עליו להציג שינוי, הארכה, או חידוש של חוב כיצירה של החוב בתקופה הנוכחית. תאגיד בנקאי יישם את ההנחיות בפסקאות 842-10-25-8 עד 842-10-25-9 כדי לקבוע אם עליו להציג שינוי בחכירה כיצירה של החוב בתקופה הנוכחית.

326-20-50-8

אם תאגיד בנקאי נותן גילוי לדירוגי סיכון פנימיים, עליו לכלול מידע איכותי המסביר כיצד דירוגי סיכון פנימיים אלה קשורים להסתברות שיחול הפסד.

326-20-50-9

הדרישות לגילוי אינדיקטורים לאיכות אשראי שנכללו בפסקאות 326-20-50-4 עד 326-20-50-5 אינן חלות על

חייבים הנמדדים לפי הנמוך מבין בסיס העלות המופחתת או שווי הוגן, או על לקוחות שפירעונם חל בתוך שנה אחת או פחות, למעט לקוחות כרטיסי אשראי כתוצאה מעסקאות של הכנסות, הנכללות בתחולת נושא 605 בעניין הכרה בהכנסות, או בתחולת נושא 606, בעניין הכנסות מחוזים עם לקוחות.

< הפרשה להפסדי אשראי

326-20-50-10

תאגיד בנקאי יכול מידע שיאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים :

א. להבין את השיטה של ההנהלה לפיתוח ההפרשה להפסדי אשראי שלה

ב. להבין את המידע ששימש את ההנהלה לצורך פיתוח האומדן הנוכחי שלה של הפסדי אשראי צפויים

ג. להבין את הנסיבות שגרמו לשינויים בהפרשה להפסדי אשראי, ובכך השפיעו על ההוצאות בגין הפסדי אשראי (או על ההיפוך שלהן) אשר דווחו בתקופה.

326-20-50-11

כדי לעמוד במטרות שצוינו בפסקה 326-20-50-10, תאגיד בנקאי יתן גילוי לכל הפרטים הבאים לפי **מגזרי אשראי** וסוג עיקרי של ניירות ערך :

א. תיאור האופן שבו מפותחים אומדנים של פסדי אשראי צפויים

ב. תיאור של המדיניות החשבונאית ושל השיטה של התאגיד הבנקאי לאמוד את ההפרשה להפסדי אשראי, וכן דיון בגורמים שהשפיעו על האומדן הנוכחי של ההנהלה של הפסדי אשראי צפויים, לרבות :

1. אירועי עבר

2. תנאים נוכחיים

3. תחזיות סבירות וניתנות לביסוס אודות העתיד.

ג. דיון במאפייני הסיכון הרלוונטיים לכל מגזר אשראי

ד. דיון בשינויים שחלו בגורמים, שהשפיעו על האומדן הנוכחי של ההנהלה של הפסדי אשראי צפויים, ודיון בסיבות לשינויים אלה (לדוגמה, שינויים בהרכב התיק, בנוהגי החיתום, ואירועים או תנאים משמעותיים שהשפיעו על האומדן הנוכחי, אך לא הובאו בחשבון (contemplated) או לא היו רלוונטיים במהלך תקופה קודמת)

ה. זיהוי שינויים במדיניות החשבונאית של התאגיד הבנקאי, שינויים בשיטה לעומת התקופה הקודמת, הבסיס שלה לשינויים הללו, והשפעתם הכמותית

ו. הסיבות לשינויים משמעותיים בסכומים של מחיקות חשבונאיות, אם רלוונטי

ז. דיון בשיטת החזרה (reversion) המיושמת לגבי תקופות שמעבר לתקופת התחזית הסבירה והניתנת לביסוס

ח. סכומן של רכישות משמעותיות כלשהן של **נכסים פיננסיים** במהלך כל אחת מתקופות הדיווח

ט. סכומן של מכירות משמעותיות כלשהן של **נכסים פיננסיים** או סיווג מחדש של **הלוואות** המוחזקות למכירה, במהלך כל אחת מתקופות הדיווח.

326-20-50-12

פסקה 326-20-45-3 מבהירה שמלווה המודד הפסדי אשראי צפויים לפי שיטת תזרים מזומנים מהוון, רשאי לדווח על כלל השינוי בערך הנוכחי כעל הוצאות בגין הפסדי אשראי (או היפוך של הוצאות בגין הפסדי אשראי), אך רשאי גם לדווח על השינוי בערך הנוכחי המיוחס לחלוף הזמן כעל הכנסות ריבית. מלווים הבוחרים בחלופה האחרונה יגלו את הסכום שנרשם כהכנסות ריבית, המייצג את השינוי בערך הנוכחי המיוחס לחלוף הזמן.

< **תנועה בהפרשה להפסדי אשראי**

326-20-50-13

בנוסף, כדי לאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את התנועה בהפרשה להפסדי אשראי בכל אחת מן התקופות, תאגיד בנקאי יכלול בנפרד, לפי **מגזר אשראי** ולפי סוג עיקרי של ניירות ערך, את הגילוי הכמותי על התנועה בהפרשה להפסדי אשראי בגין **נכסים פיננסיים** הנכללים בתחולת תת-נושא זה, לרבות:

א. יתרת הפתיחה של ההפרשה להפסדי אשראי

ב. הוצאות בתקופה הנוכחית בגין הפסדי אשראי צפויים

ג. ההפרשה הראשונית להפסדי אשראי המוכרת בגין נכסים פיננסיים שמטופלים חשבונאית **כנכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי** (לרבות זכויות מוטב העונות על הקריטריונים בפסקה 325-40-30-1א), אם רלוונטי.

ד. מחיקות חשבונאיות שנוקפו כנגד ההפרשה

ה. גביית סכומים שנמחקו חשבונאית

ו. יתרת הסגירה של ההפרשה להפסדי אשראי.

< **נכסים בפיגור**

326-20-50-14

כדי לאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את היקף ה**נכסים הפיננסיים** שנמצאים בפיגור, התאגיד הבנקאי יכלול ניתוח לפי מצב הפיגור של **בסיס העלות המופחתת** של נכסים פיננסיים שנמצאים בפיגור במועד הדיווח, תוך פירוט לפי **קבוצת חובות** ולפי סוג עיקרי של ניירות ערך. התאגיד הבנקאי יגלה בנוסף מתי הוא מתייחס לנכס פיננסי כאל נכס בפיגור.

326-20-50-15

הדרישות לגילוי על נכסים בפיגור בפסקה 326-20-50-14 אינן חלות על חייבים הנמדדים לפי הנמוך מבין בסיס העלות המופחתת או **שווי הוגן**, או על לקוחות שפירעונם חל בתוך שנה אחת או פחות, למעט לקוחות כרטיסי

אשראי כתוצאה מעסקאות של הכנסות, הנכללות בתחולת נושא 605 בעניין הכרה בהכנסות, או בתחולת נושא 606, בעניין הכנסות מחוזים עם לקוחות.

< נכסים לא צוברים

326-20-50-16

כדי לאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את סיכון האשראי והכנסות הריבית שהוכרו בגין **נכסים פיננסיים לא צוברים**, תאגיד בנקאי יתן גילוי לכל הפרטים הבאים, תוך פירוט לפי קבוצת **חובות** ולפי סוג עיקרי של ניירות ערך:

א. **בסיס העלות המופחתת** של נכסים פיננסיים לא צוברים, לתחילת תקופת הדיווח ולסוף תקופת הדיווח

ב. סכום הכנסות הריבית שהוכר במהלך התקופה בגין נכסים פיננסיים לא צוברים

ג. **בסיס העלות המופחתת** של נכסים פיננסיים הנמצאים בפיגור של 90 ימים או יותר, אך לא סווגו כנכסים לא צוברים נכון למועד הדיווח

ד. **בסיס העלות המופחתת** של נכסים פיננסיים לא צוברים שאין בגינם הפרשה קשורה להפסדי אשראי, למועד הדיווח.

326-20-50-17

סיכום עיקרי המדיניות החשבונאית של תאגיד בנקאי עבור נכסים פיננסיים הנכללים בתחולת תת-נושא זה יכלול את כל הפרטים הבאים:

א. המדיניות בנוגע לנכסים לא צוברים, לרבות המדיניות להפסקת צבירת ריבית, רישום תשלומים המתקבלים בגין נכסים לא צוברים (כולל שיטת השבת עלות, שיטת בסיס מזומן, או שילוב כלשהו של שיטות אלה), וחידוש צבירת הריבית, אם רלוונטי.

ב. המדיניות לקביעת פיגור (past-due או delinquency)

ג. המדיניות להכרה במחיקות חשבונאיות במסגרת ההפרשה להפסדי אשראי.

326-20-50-18

הדרישות לגילוי על נכסים לא צוברים שנכללו בפסקאות 326-20-50-16 עד 326-20-50-17 אינן חלות על חייבים הנמדדים לפי הנמוך מבין בסיס העלות המופחתת או שווי הוגן, או על לקוחות שפירעונם חל בתוך שנה אחת או פחות, למעט לקוחות כרטיסי אשראי כתוצאה מעסקאות של הכנסות, הנכללות בתחולת נושא 605 בעניין הכרה בהכנסות, או בתחולת נושא 606, בעניין הכנסות מחוזים עם לקוחות.

< נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי

326-20-50-19

אם התאגיד הבנקאי רכש **נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי** במהלך תקופת הדיווח הנוכחית, הוא יכלול התאמה של ההפרש בין מחיר הרכישה של **הנכסים הפיננסיים** לבין הערך הנקוב של הנכסים, לרבות:

א. מחיר הרכישה

ב. ההפרשה להפסדי אשראי במועד הרכישה על בסיס הערכת הרוכש

ג. הניכיון (או הפרמיה) המיוחס(ת) לגורמים אחרים

ד. הערך הנקוב.

< **נכסים פיננסיים שגבייתם מותנית בביטחון**

326-20-50-20

עבור **נכס פיננסי** שהפירעון שלו (על סמך הערכת התאגיד הבנקאי במועד הדיווח) צפוי להתקבל במהות באמצעות תפעול או מכירה של הביטחון, והלווה נמצא בקשיים פיננסיים, תאגיד בנקאי יתאר את סוג הביטחון לפי **קבוצת חובות** וסוג עיקרי של ניירות ערך. התאגיד הבנקאי גם יתאר באופן איכותי, לפי קבוצת חובות וסוג עיקרי של ניירות ערך, באיזו מידה ביטחונות מבטיחים את נכסיו הפיננסיים שגבייתם מותנית בביטחון, ויתאר שינויים משמעותיים במידה שבה ביטחונות מבטיחים את נכסיו הפיננסיים שגבייתם מותנית בביטחון, בין אם בשל הרעה כללית או מסיבה אחרת כלשהי.

< **חשיפות אשראי חוץ מאזניות**

326-20-50-21

בנוסף לגילויים הנדרשים בנושאים אחרים, התאגיד הבנקאי יכלול תיאור של המדיניות החשבונאית והשיטה ששימשו אותו לצורך אומדן התחייבותו בגין חשיפות אשראי חוץ-מאזניות וההוצאות הקשורות לחשיפות אשראי אלה. תיאור מסוג זה יצביע על הגורמים שהשפיעו על שיקול הדעת של ההנהלה (כגון הפסדים היסטוריים, תנאים כלכליים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס) ויכלול דיון במרכיבי הסיכון הרלוונטיים לקטגוריות מסוימות של מכשירים פיננסיים.

326-20-50-22

המונח חשיפות אשראי חוץ-מאזניות מתייחס לחשיפות אשראי בגין מחויבות למתן אשראי, **כתבי אשראי בעתודה**, ערבויות פיננסיות שאינן מטופלות חשבונאית כביטוח, ומכשירים דומים אחרים, למעט מכשירים הנכללים בתחולת נושא 815.

326-20-55 הנחיות יישום והדגמות

כללי

< **הנחיות יישום**

326-20-55-1

סעיף זה מספק הנחיות יישום לצורך אומדן הפסדי אשראי צפויים בגין **נכס(ים) פיננסי(ים)** על ידי ההנהלה. סעיף זה מאורגן באופן הבא:

א. מידע המובא בחשבון לצורך אומדן הפסדי אשראי צפויים

ב. פיתוח אומדן של הפסדי אשראי צפויים

ג. השקעה נטו בחכירות

ד. השפעתו של גידור שווי הוגן על שיעור ההיוון בעת שימוש במודל של תזרים מזומנים מהוון.

< > מידע המובא בחשבון לצורך אומדן הפסדי אשראי צפויים

326-20-55-2

לצורך אומדן של הפסדי אשראי צפויים, על תאגיד בנקאי להעריך מידע הקשור לאיכות האשראי של הלווה, שינויים באסטרטגיות מתן אשראי ונוהגי החיתום של ההלוואות, והכיוון הנוכחי והחזוי של הסביבה הכלכלית והעסקית. תת-נושא זה אינו מגדיר איזו שיטה ספציפית תאגיד בנקאי צריך ליישם כדי לקבוע את הניסיון ההיסטורי של הפסדי אשראי. שיטה זו יכולה להיות שונה לאור גודל התאגיד הבנקאי, מגוון הפעילויות שלו, אופי **נכסיו הפיננסיים** וגורמים נוספים.

326-20-55-3

מידע על הפסדים היסטוריים מספק בדרך כלל בסיס להערכתו של התאגיד הבנקאי לגבי הפסדי האשראי הצפויים. תאגיד בנקאי עשוי להשתמש בתקופות היסטוריות המייצגות את ציפיות ההנהלה לגבי הפסדי אשראי עתידיים. התאגיד הבנקאי יכול גם לבחור להשתמש בתקופות הפסד היסטוריות אחרות, המותאמות לתנאים הנוכחיים, ובתחזיות אחרות סבירות וניתנות לביסוס. לצורך קביעת המידע על הפסדים היסטוריים שישמש כדי לאמוד את הפסדי האשראי הצפויים, יש ליישם את המידע אודות נתוני הפסדי אשראי היסטוריים – לאחר שהוא מותאם לתנאים הנוכחיים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס – על קבוצות, המוגדרות באופן עקבי להגדרה של הקבוצות שלגביהן נצפה ניסיון הפסדי אשראי היסטורי.

326-20-55-4

מאחר שניסיון ההיסטורי עשוי לא לשקף באופן מלא את הציפיות של התאגיד הבנקאי לגבי העתיד, על ההנהלה להתאים את המידע אודות הפסדים ההיסטוריים, ככל שנדרש, כדי לשקף את התנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס, שאינם משתקפים כבר במידע אודות הפסדים ההיסטוריים. לצורך קביעה זו, על ההנהלה להביא בחשבון את מאפייני הנכסים הפיננסיים שרלוונטיים בנסיבות. כדי להתאים את המידע אודות הפסדים היסטוריים באופן שישקף את התנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס, על התאגיד הבנקאי להביא בחשבון גורמים משמעותיים הרלוונטיים לקביעת יכולת הגבייה הצפויה. דוגמאות של גורמים שתאגיד בנקאי עשוי להביא בחשבון כוללים את הגורמים הבאים, בהתאם למהות הנכס (לא כל הגורמים יהיו רלוונטיים לכל מצב, וגורמים אחרים שאינם ברשימה יכולים להיות רלוונטיים):

א. המצב הכספי של הלווה, דירוג האשראי שלו, ציון האשראי שלו, איכות הנכס, או סיכויי ההצלחה העסקיים שלו

ב. יכולתו של הלווה לבצע תשלומי ריבית או קרן במועד שנקבע

ג. תנאי התשלום הנותרים של הנכס(ים) הפיננסי(ים)

ד. יתרת הזמן לפירעון, והעיתוי וההיקף של פירעונות מוקדמים בגין הנכס(ים) הפיננסי(ים)

ה. מהותם והיקפם של הנכס(ים) הפיננסי(ים) של התאגיד הבנקאי

ו. ההיקף והחומרה של נכס(ים) פיננסי(ים) בפיגור, וההיקף והחומרה של נכס(ים) פיננסי(ים) בסיווג או דירוג שלילי (adversely)

ז. השווי של הביטחונות של נכסים פיננסיים שלא נעשה בהם שימוש בהקלה הפרקטית של חובות שגבייתם מותנית בביטחון

ח. מדיניות ונהלי מתן האשראי של התאגיד הבנקאי, לרבות שינויים באסטרטגיות מתן האשראי, בתקני החיתום, בנוהג לגבייה, למחיקה חשבונאית ולגבייה של סכומים שנמחקו, וכן ידע על פעולות הלווה או מעמדו בקהילה

ט. איכותה של מערכת סקירת האשראי של התאגיד הבנקאי

י. הניסיון, היכולת, והעומק של הנהלת התאגיד הבנקאי, סגל האשראי, וסגל רלוונטי אחר

יא. גורמים סביבתיים של הלווה ותחומים שבהם מרוכז האשראי של התאגיד הבנקאי, כגון :

1. הסביבה הרגולטורית, המשפטית או הטכנולוגית שאליהן יש לתאגיד הבנקאי חשיפה

2. שינויים ושינויים צפויים בתנאי השוק הכלליים של האזור הגיאוגרפי או הענף שאליהם יש לתאגיד הבנקאי חשיפה

3. שינויים ושינויים צפויים בהתפתחויות ובתנאים הכלכליים והעסקיים הבינלאומיים, הלאומיים, האזוריים והמקומיים, שבהם פועל התאגיד הבנקאי, לרבות מצבם ומצבם הצפוי של מגזרי שוק שונים.

< < פיתוח אומדן של הפסדי אשראי צפויים

326-20-55-5

לצורך הערכת נכסים פיננסיים על בסיס קבוצתי, על התאגיד הבנקאי לצרף יחד נכסים פיננסיים על בסיס מאפייני סיכון דומים, העשויים לכלול כל אחד מהמאפיינים הבאים או שילוב של כמה מהם (הרשימה הבאה אינה ממצה) :

א. ציון אשראי או דירוגי אשראי, פנימיים או חיצוניים (של צד שלישי)

ב. דירוגי סיכון או סיווג סיכון

ג. סוג הנכס הפיננסי

ד. סוג הביטחונות

ה. גודל

ו. שיעור הריבית האפקטיבי

ז. תקופה

ח. מיקום גיאוגרפי

ט. הענף של הלווה

י. בציר

יא. דפוסים היסטוריים או צפויים של הפסדי אשראי

יב. תקופות חיזוי סבירות וניתנות לביסוס.

326-20-55-6

אומדן של הפסדי אשראי צפויים מחייב שימוש משמעותי בשיקול דעת ובדרך כלל מחייב את התאגיד הבנקאי לקבוע קביעות ספציפיות לפי שיקול דעתו. קביעות אלה יכולות לכלול:

א. הגדרה של כשל (default) לצורך סטטיסטיקה המבוססת על כשל

ב. הגישה למדידת סכום ההפסד ההיסטורי לצורך סטטיסטיקה של שיעורי הפסד (loss-rate), ובכלל זה, האם הסכום מבוסס בפשטות על סכום העלות המופחתת שנמחק חשבונאית, והאם צריך לבצע התאמות להפסדי האשראי ההיסטוריים (אם בכלל) כדי לשקף את מדיניותו של התאגיד הבנקאי להכרה בריבית צבורה

ג. הגישה שלפיה נקבעת התקופה ההיסטורית ההולמת לצורך אומדן נתונים סטטיסטיים של הפסדי אשראי צפויים

ד. הגישה להתאמת המידע אודות הפסדים היסטוריים כדי לשקף את התנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס, השונים מן התנאים שהתקיימו בתקופה ההיסטורית

ה. השיטות לשימוש בניסיון ההיסטורי

ו. השיטה להתאמת נתונים סטטיסטיים של הפסדים לגביות של סכומים שנמחקו חשבונאית (recoveries)

ז. כיצד פירעונות מוקדמים צפויים משפיעים על האומדן של הפסדי האשראי הצפויים

ח. כיצד התאגיד הבנקאי מתכנן לחזור (revert) ולהשתמש במידע על הפסדי אשראי היסטוריים עבור תקופות, שמעבר לתקופות שעברן התאגיד הבנקאי מסוגל להכין או להשיג תחזיות סבירות וניתנות לביסוס של הפסדי אשראי צפויים

ט. ההערכה אם יש לנכס פיננסי מאפייני סיכון שדומים לאלה של נכסים פיננסיים אחרים.

326-20-55-7

בשל האופי הסובייקטיבי של האומדן, תת-נושא זה אינו דורש ליישם גישות ספציפיות לצורך פיתוח אומדן של הפסדי אשראי צפויים. במקום זאת, על התאגיד הבנקאי להפעיל את שיקול דעתו לצורך פיתוח טכניקות אומדן

שייושמו באופן עקבי על פני זמן, ועליו לאמוד נאמנה את יכולת הגבייה של הנכסים הפיננסיים על ידי יישום העקרונות שנקבעו בתת-נושא זה. התאגיד הבנקאי נדרש ליישם טכניקות אמידה שהן פרקטיות ורלוונטיות לנסיבות. השיטה(ות) המשמשות לאומדן הפסדי האשראי הצפויים יכולות להשתנות על פי סוג הנכס הפיננסי, יכולתו של התאגיד הבנקאי לנבא את עיתוי תזרימי המזומנים, והמידע העומד לרשותו.

< < השקעה נטו בחכירות

326-20-55-8

תת-נושא זה דורש כי תאגיד בנקאי יכיר בהפרשה להפסדי אשראי בגין השקעה נטו בחכירות שהוכרה על ידי מחכיר, בהתאם לנושא 842 בעניין חכירות. על התאגיד הבנקאי לכלול את ערך השייר שאינו מובטח של הנכס יחד עם החייבים בגין החכירה, לאחר כל רווח נדחה מהמכירה, אם רלוונטי למקרה (דהיינו, ההשקעה נטו בחכירה). בעת מדידת הפסדי האשראי הצפויים בגין השקעה נטו בחכירות בשיטת תזרים מזומנים מהוון, יש ליישם את שיעור ההיוון המשמש למדידת החייבים בגין החכירה על פי נושא 842 במקום בשיעור הריבית האפקטיבי.

< < השפעתו של גידור שווי הוון על שיעור ההיוון בעת השימוש במודל של תזרים מזומנים מהוון

326-20-55-9

סעיף 815-25-35 משפיע בעקיפין על מדידת הפסדי אשראי על פי נושא זה, על ידי הדרישה להוון את הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים צפויים על פי שיעור הריבית האפקטיבי החדש, בהתבסס על **בסיס העלות המופחתת** המותאם של **הלוואה** מגודרת. במקרים שבהם בסיס העלות המופחתת של ההלוואה הותאם על פי טיפול חשבונאי של גידור שווי הוון, שיעור הריבית האפקטיבי הוא שיעור ההיוון המנכה את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים של ההלוואה לאותו בסיס עלות מופחתת מותאם. בטיפול חשבונאי של גידור שווי הוון, ההתאמה של היתרה המאזנית של ההלוואה בגין שינויים בשווי הוון, המיוחסים לסיכון המגודר על פי סעיף 815-25-35, תיחשב להתאמה של בסיס העלות המופחתת של ההלוואה. פסקה 815-25-35-11 מסבירה כי שיעור הריבית האפקטיבי המקורי של ההלוואה נעשה בלתי רלוונטי מרגע שהסכום הרשום של ההלוואה מותאם בגין שינויים כלשהם בשווי ההוון.

< < גילוי – השימוש במונח מגזר אשראי

326-20-55-10

הנחיות יישום אלה מתייחסות למשמעות המונח **מגזר אשראי** (). כל הפריטים הבאים הם דוגמאות של מגזרי אשראי:

א. סוג החוב (financing receivable)

ב. הענף של הלווה

ג. דירוג הסיכון.

< < גילוי - השימוש במונח קבוצת חובות

326-20-55-11

הנחיות יישום אלה מתייחסות לשימוש במונח **קבוצת חובות** (class of financing receivable). תאגיד בנקאי יבסס

את קביעתו העיקרית לגבי קבוצת חובות על ידי הפרדת התיק למרכיביו, עד לרמה המשמשת אותו להערכה ולניטור של הסיכון וביצועי התיק עבור סוגים שונים של חובות. בהערכתו זו, על התאגיד בנקאי להביא בחשבון את מאפייני הסיכון של החובות.

326-20-55-12

בעת הקביעה מהי רמת הדיווח הפנימי המתאימה שתשמש בסיס לגילוי, תאגיד בנקאי ישקול את רמת הפירוט הנדרשת למשתמשים כדי להבין את הסיכונים הגלומים בחובות של התאגיד הבנקאי. תאגיד בנקאי יכול להמשיך ולהפריד למרכיבים את תיק החובות שלו באמצעות הבאה בחשבון של מספר גורמים. דוגמאות לגורמים שעל התאגיד הבנקאי להביא בחשבון כוללות:

א. שיוך לקטגוריות של לווים, כגון:

1. לווים בהלוואות מסחריות
2. לווים בהלוואות צרכניות
3. לווים שהם **צדדים קשורים**.

ב. סוג החוב, כגון:

1. משכנתאות לדיור
2. הלוואות בכרטיסי אשראי
3. הלוואות ריבית בלבד
4. חכירות מימוניות.

ג. ענף משק, כגון:

1. נדל"ן
2. כרייה.

ד. סוג הביטחון, כגון כל אחד מהבאים:

1. נדל"ן לדיור
2. נדל"ן מסחרי
3. ביטחון בערבות ממשלתית
4. חובות בלתי מובטחים (אינם מגובים בביטחונות).

ה. פיזור גיאוגרפי, לרבות שני הבאים:

1. מקומי

2. בינלאומי.

326-20-55-13

תאגיד בנקאי עשוי בנוסף להביא בחשבון גורמים הקשורים לריכוזי סיכון אשראי כפי שנידון בסעיף 825-10-55.

326-20-55-14

קבוצות חובות הן באופן כללי פיצול נוסף של **מגזרי אשראי**. לשם קביעת קבוצות חובות מתאימות הקשורות למגזר אשראי מסוים, מגזר האשראי הוא נקודת המוצא שממנה מתבצע פיצול נוסף בהתאם להנחיות שנכללו בפסקאות 326-20-55-11 עד 326-20-55-13. הקביעה של קבוצת חובות שאינה קשורה למגזר אשראי (מכיוון שאין הפרשה הקשורה אליהם) צריכה גם היא להתבסס על ההנחיות שנכללו בפסקאות אלה.

< גילוי – השימוש במונח אינדיקטור לאיכות אשראי

326-20-55-15

הנחיות יישום אלה מתייחסות לשימוש במונח **אינדיקטור לאיכות אשראי** (credit quality indicator). דוגמאות של אינדיקטורים לאיכות אשראי כוללות את כל הבאים:

א. ציוני סיכון אשראי צרכני

ב. דירוגים של סוכנויות לדירוג אשראי

ג. דירוגי סיכון אשראי פנימיים של תאגיד בנקאי

ד. יחסי חוב לשווי (Debt-to-value)

ה. ביטחון

ו. ניסיון של גביות של סכומים שנמחקו חשבונאית

ז. מדדים פנימיים אחרים.

326-20-55-19

תאגיד בנקאי יפעיל שיקול דעת כדי לקבוע מהו האינדיקטור לאיכות אשראי המתאים עבור כל **קבוצת חובות** ועבור כל סוג עיקרי של ניירות ערך. נכון למועד המאזן, על תאגיד בנקאי להשתמש במידע העדכני ביותר שהשיג עבור כל אחד מן האינדיקטורים לאיכות האשראי.

< הדגמות

326-20-55-17

הדוגמאות הבאות מדגימות הנחיות מסוימות למדידה לראשונה ומדידה עוקבת בתת-נושא זה כדי לטפל בהפסדי

אשראי צפויים בגין נכסים פיננסיים :

א. דוגמה 1: אומדן הפסדי אשראי צפויים בגישת שיעור הפסד (הערכה קבוצתית)

ב. דוגמה 2: אומדן הפסדי אשראי צפויים בגישת שיעור הפסד (הערכה פרטנית)

ג. דוגמה 3: אומדן הפסדי אשראי צפויים על בסיס שנת בציר

ד. דוגמה 4: אומדן הפסדי אשראי צפויים באמצעות השיטה הקבוצתית ושיטת הנכס הפרטני יחד

ה. דוגמה 5: אומדן הפסדי אשראי צפויים עבור לקוחות באמצעות לוח גיול

ו. דוגמה 6: אומדן הפסדי אשראי צפויים – הקלה פרקטית עבור נכס פיננסי שגבייתו מותנית בביטחון

ז. דוגמה 7: אומדן הפסדי אשראי צפויים – הקלה פרקטית עבור נכס פיננסי עם הוראות לשימור ביטחון

ח. דוגמה 8: אומדן הפסדי אשראי צפויים כאשר הכשל הפוטנציאלי גדול מאפס, אך אי-התשלום הצפוי הוא אפס

ט. דוגמה 9: הכרה במחיקות חשבונאיות וגביות של סכומים שנמחקו חשבונאית

י. דוגמה 10: יישום הפסדי אשראי צפויים בגין מחויבויות למתן אשראי הניתנות לביטול ללא תנאי

יא. דוגמה 11: זיהוי נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי

יב. דוגמה 12: הכרה בנכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי

יג. דוגמה 13: יישום גישת שיעור הפסד לקביעת הפסדי אשראי צפויים ושיעור ההיוון עבור נכס פיננסי שנרכש עם הרעת אשראי

יד. דוגמה 14: יישום גישת תזרים מזומנים מהוון לקביעת הפסדי אשראי צפויים ושיעור ההיוון עבור נכס פיננסי שנרכש עם הרעת אשראי

טו. דוגמה 15: גילוי אינדיקטורים לאיכות אשראי של חובות לפי בסיס העלות המופחתת

טז. דוגמה 16: גילוי על פיגור

יז. דוגמה 17: זיהוי מאפייני סיכון דומים בחייבים בגין ביטוח משנה.

< < דוגמה 1: אומדן הפסדי אשראי צפויים בגישת שיעור הפסד (הערכה קבוצתית)

326-20-55-18

דוגמה זו מציעה דרך אחת לפיה תאגיד בנקאי יכול לאמוד הפסדי אשראי צפויים בגין תיק של הלוואות עם מאפייני סיכון דומים באמצעות גישת שיעור הפסד (loss-rate).

326-20-55-19

תאגיד בנקאי קהילתי א' מעמיד ללקוחותיו הלוואות הנפרעות בתוך 10 שנים. תאגיד בנקאי קהילתי א' מנהל הלוואות אלה על בסיס קבוצתי בהתאם למאפייני סיכון דומים. ההלוואות בתיק נוצרו במהלך 10 השנים האחרונות, ובסיס העלות המופחתת של התיק עומד על 3 מיליון דולר.

326-20-55-20

לאחר שהשווה מידע היסטורי אודות נכסים פיננסיים דומים עם הכיוון הנוכחי והחזוי של הסביבה הכלכלית, תאגיד בנקאי קהילתי א' סבור כי תקופת 10 השנים האחרונות שלו היא תקופה סבירה שעליה ניתן לבסס את החישוב של שיעור הפסד האשראי הצפוי, לאחר שהובאו בחשבון תקני החיתום והתנאים החוזיים של ההלוואות שהתקיימו במהלך התקופה ההיסטורית בהשוואה לתיק הנוכחי. שיעור הפסד האשראי ההיסטורי לאורך חיי האשראי, של תאגיד בנקאי קהילתי א' (כלומר, שיעור המבוסס על סיכום של כל הפסדי האשראי עבור קבוצה דומה) לתקופת 10 השנים האחרונות, עמד על 1.5 אחוזים. שיעור הפסד האשראי ההיסטורי כבר מביא בחשבון את היסטוריית הפירעונות המוקדמים, אשר צפויה להישאר ללא שינוי. תאגיד בנקאי קהילתי א' שקל אם דרושות התאמות כלשהן למידע על ההפסדים ההיסטוריים בהתאם לפסקה 326-20-30-8, לפני ששקל אם דרושות התאמות בגין התנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס, אך קבע כי לא נדרשו כאלה.

326-20-55-21

בהתאם לפסקה 326-20-55-4, תאגיד בנקאי קהילתי א' הביא בחשבון גורמים משמעותיים העשויים להשפיע על יכולת הגבייה הצפויה של בסיס העלות המופחתת של התיק, וקבע כי הגורמים העיקריים הם ערכי הנדל"ן ושיעורי האבטלה. כחלק מניתוח זה, תאגיד בנקאי קהילתי א' מצא כי ערכי הנדל"ן בקהילה ירדו ושיעור האבטלה בקהילה עלה, נכון למועד תקופת הדיווח הנוכחית. בהתבסס על התנאים הנוכחיים ועל תחזיות סבירות וניתנות לביסוס, תאגיד בנקאי קהילתי א' צופה כי תחול ירידה נוספת בערכי הנדל"ן במהלך השנה עד שנתיים הבאות, וכי שיעורי האבטלה צפויים לעלות עליה נוספת במהלך השנה עד שנתיים הבאות. כדי להתאים את שיעור ההפסד ההיסטורי באופן שישקף את השפעותיהם של הבדלים אלה בתנאים הנוכחיים ובשינויים החוזיים, תאגיד בנקאי קהילתי א' מעריך כי תחול עליה של 10 נקודות בסיס בהפסדי האשראי בנוסף לשיעור ההפסד ההיסטורי של 1.5 אחוז במשך חיי התיק, עקב הירידה הצפויה בערכי הנדל"ן, ועליה נוספת של 5 נקודות בסיס בהפסדי האשראי מעל שיעור ההפסד ההיסטורי לאורך חיי התיק עקב ההרעה הצפויה בשיעורי האבטלה. ההנהלה מעריכה שתחול עליה נוספת של 15 נקודות בסיס, על פי הידע שלה אודות ההפסדים ההיסטוריים במהלך השנים האחרונות, שבהן נראו מגמות דומות בערכי הנדל"ן ובשיעורי האבטלה. ההנהלה לא יכולה לתמוך באומדן שלה לגבי הציפיות לגבי ערכי הנדל"ן ושיעורי האבטלה מעבר לתקופת חיזוי סבירה וניתנת לביסוס. על פי שיטת שיעור הפסד זו, הפסדי האשראי הנוספים בגין התנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס (15 נקודות הבסיס) מתווספים לשיעור של 1.5 אחוז ששימש בסיס לשיעור הפסד האשראי הצפוי. לא נדרשות התאמות נוספות ביחס לעבר, מפני שתאגיד בנקאי קהילתי א' יישם שיעור הפסד של 1.65 אחוז, המבטא ישירות את ההפסדים ההיסטוריים המשקפים את התנאים החוזיים על פי פסקאות 326-20-30-8 עד 326-20-30-9. גישה זו משקפת טכניקת חזרה מידית (reversion) עבור שיטת שיעור ההפסד.

326-20-55-22

שיעור ההפסד הצפוי שיש להחיל על בסיס העלות המופחתת של תיק ההלוואות יהיה 1.65 אחוזים, שהוא הסכום של שיעור ההפסד ההיסטורי של 1.5 אחוז, יחד עם ההתאמה בגין התנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס של 15 נקודות בסיס. ההפרשה להפסדי אשראי צפויים במועד הדיווח תהיה 49,500 דולר.

< < דוגמה 2: אומדן הפסדי אשראי צפויים בגישת שיעור הפסד (הערכה פרטנית)

326-20-55-23

דוגמה זו מציעה דרך אחת לפיה תאגיד בנקאי יכול לאמוד הפסדי אשראי צפויים בגין הלוואה בודדת באמצעות גישת שיעור הפסד, כאשר לא קיימות הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים.

326-20-55-24

תאגיד בנקאי קהילתי ב' מעמיד ללווים בקהילה בעיקר הלוואות לדיור. בשנה הנוכחית הרחיב תאגיד בנקאי קהילתי ב' תכנית למתן הלוואות מסחריות. לתאגיד בנקאי קהילתי ב' יש מספר הלוואות מסחריות שטרם נפרעו בסוף התקופה. בעת הערכת שווי ההלוואות, קבע תאגיד בנקאי קהילתי ב' כי לאחת ההלוואות המסחריות אין מאפייני סיכון שדומים למאפיינים של הלוואות אחרות שטרם נפרעו; אי לכך, התאגיד הבנקאי סבור כי לא יהיה זה נכון לצרף הלוואה מסחרית זו לקבוצת הלוואות כדי לקבוע את גובה ההפרשה להפסד אשראי בגינה. העלות המופחתת של הלוואה מסחרית זו עומדת על 1 מיליון דולר. נתוני ההפסד ההיסטוריים עבור הלוואות מסחריות שהועמדו לקהילה ולהן מאפייני סיכון דומים, מראים כי שיעור ההפסד על פני התקופה החוזית הוא 0.50 אחוז.

326-20-55-25

תאגיד בנקאי קהילתי ב' מביא בחשבון את התנאים הנוכחיים הרלוונטיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס הקשורים לפרקטיקות מתן האשראי שלו, לסביבה, וללווה הספציפי. תאגיד בנקאי קהילתי ב' קובע כי גורמים המשמעותיים המשפיעים על ביצועיה של הלוואה זו הם תוצאות תפעוליות ספציפיות ללווה ושיעורי האבטלה המקומיים. תאגיד בנקאי קהילתי ב' בוחן גורמים איכותיים אחרים, הכוללים את התנאים המקרו-כלכליים במדינה, אך קובע כי הם אינם נתונים משמעותיים לאומדני ההפסד עבור הלוואה זו.

326-20-55-26

תאגיד בנקאי קהילתי ב' מסוגל לחזות באופן סביר את שיעורי האבטלה המקומיים ואת התוצאות הכספיות של הלווה לשנה אחת בלבד. התחזיות הסבירות והניתנות לביסוס של תאגיד בנקאי קהילתי ב' עבור גורמים אלה מלמדות, כי שיעורי האבטלה המקומיים צפויים להישאר יציבים (בהסתמך על כך שהמעסיק העיקרי בקהילה ימשיך לפעול כרגיל) וכי תחול הרעה בתוצאות הפיננסיות של הלווה (בהסתמך על הערכה של תחלופת השוכרים). ההנהלה קובעת כי אין צורך לכלול התאמה בגין שיעורי האבטלה המקומיים, מכיוון שאלה צפויים להיות תואמים לתנאים שהובאו בחשבון באומדן שיעור ההפסד בסך 0.50 אחוז. ואולם, התנאים הנוכחיים והחזויים הקשורים לתוצאות הכספיות של הלווה הספציפי שונים מן התנאים שהובאו בחשבון באומדן שיעור ההפסד בסך 0.50 אחוז, על סמך המידע הנוגע ללווה הספציפי. תאגיד בנקאי קהילתי ב' קובע, כי על פי גורמים אלה, יש מקום להתאמה כלפי מעלה בשיעור של 10 נקודות בסיס, שתתווסף להפסד ההיסטורי לאורך חיי האשראי. ההנהלה העריכה את ההתאמה בשיעור של 10 נקודות בסיס בהסתמך על הידע שלה לגבי היסטוריית ההפסדים של הלוואות מסחריות בקהילה, כאשר לוויים רשמו ירידה דומה בתוצאותיהם הכספיות. ההנהלה אינה יכולה לתמוך באומדן שלה לגבי הציפיות בעניין האבטלה המקומית והתוצאות הכספיות של הלווה הספציפי, מעבר לתקופת חיזוי סבירה וניתנת לביסוס. בשיטת שיעור הפסד זו, תאגיד בנקאי קהילתי ב' מיישם את אותה טכניקת חזרה (reversion) כמו בדוגמה 1, כאשר תאגיד בנקאי קהילתי ב' חוזר מיד להשתמש בהפסדים ההיסטוריים המשקפים את התקופה החוזית על פי פסקאות 326-20-30-8 עד 326-20-30-9.

326-20-55-27

שיעור ההפסד ההיסטורי שיש להחיל על בסיס העלות המופחתת של ההלוואה הבודדת יותאם על ידי הוספה של 10 נקודות בסיס, ויעמוד עתה על 0.60 אחוז. ההפרשה להפסדי אשראי צפויים למועד תקופת הדיווח תהיה 6,000 דולר.

< < דוגמה 3: אומדן הפסדי אשראי צפויים על בסיס שנת בציר

הדוגמה הבאה מראה דרך אחת שבה תאגיד בנקאי יכול לאמוד הפסדי אשראי צפויים על בסיס שנת בציר.

326-20-55-29

תאגיד בנקאי ג' הוא מוסד מלווה המספק מימון לצרכנים הרוכשים ציוד חקלאי חדש או משומש ברחבי האזור המקומי. תאגיד בנקאי ג' מעמיד ללקוחותיו אותו סכום הלוואות בקירוב בכל שנה. ההלוואות שנותן התאגיד הבנקאי לארבע שנים מובטחות באמצעות ביטחונות המספקים טווח עקבי יחסית של יחסי הלוואה לשווי ביטחון (loan-to-collateral-value) במועד היצירה. אם הלווה נכנס לפיגור של 90 ימים, תאגיד בנקאי ג' תופס את הציוד החקלאי שהופקד כביטחון על מנת למכור אותו במכירה פומבית.

326-20-55-30

תאגיד בנקאי ג' עוקב אחר הלוואות אלה על פי שנת היצירה הקלנדרית. התאגיד הבנקאי פיתח את התבנית הבאה של מידע אודות הפסדי אשראי (מיוצג על ידי תאים שאינם אפורים בטבלה המצורפת), המבוססת על סכום בסיס העלות המופחתת של ההלוואות בכל בציר שנמחק כתוצאה מהפסדי אשראי.

ניסיון הפסד בשנים לאחר היצירה						שנת יצירה
צפוי	סה"כ	שנה 4	שנה 3	שנה 2	שנה 1	
-	\$340	\$30	\$140	\$120	\$50	20X1
-	\$340	\$40	\$140	\$120	\$40	20X2
-	\$330	\$30	\$150	\$110	\$40	20X3
-	\$360	\$40	\$150	\$110	\$60	20X4
-	\$400	\$50	\$170	\$130	\$50	20X5
\$60	\$460	\$60	\$180	\$150	\$70	20X6
\$260	\$480	\$70	\$190	\$140	\$80	20X7
\$430	\$500	\$80	\$200	\$150	\$70	20X6
\$510	\$510	\$80	\$200	\$160	\$70	20X9

326-20-55-31

לצורך אומדן הפסדי האשראי הצפויים בגין יתר ההלוואות שטרם נפרעו ליום 31 בדצמבר 20X9, תאגיד בנקאי ג' בודק את המידע שלו אודות הפסדים היסטוריים. הוא מבחין כי לפי הניסיון ההיסטורי, מרבית ההפסדים נוצרו בשנה 2 ובשנה 3 של ההלוואות. הוא מבחין כי ניסיון ההפסד ההיסטורי הורע מאז 20X3 וכי ניסיון ההפסד עבור הלוואות שניתנו ב-20X6 כבר השתווה לניסיון ההפסד עבור הלוואות שניתנו ב-20X5, למרות העובדה שההלוואות מ-20X6 לא יפרעו בעוד שנה אחת לאחר אלה שניתנו ב-20X5. בהתייחס לתנאים הנוכחיים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, תאגיד בנקאי ג' מבחין כי קיים עודף היצע של ציוד חקלאי משומש בשוק המכירה-מחדש, הצפוי להימשך, מה שמייצר לחץ להורדת ערך הציוד שהופקד כביטחון להלוואות. הוא מבחין עוד, כי תנאי מזג אוויר קשים בשנים האחרונות העלו את עלות ביטוח היבולים וכי מגמה זו צפויה להימשך. בהתבסס על גורמים אלה, קובע תאגיד בנקאי ג' את היקף ההתאמות להפסדים ההיסטוריים בגין התנאים הנוכחיים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס. יתר ההפסדים הצפויים (המיוצגים על ידי התאים האפורים בטבלה שבפסקה 326-20-55-30 בכל אחת

מהשנים) משקפים התאמות אלה, ותאגיד בנקאי ג' מחשב שההפסדים הצפויים יעמדו על 60, 260, ו-430 ו-510 דולר עבור הלוואות שניתנו ב-20X6, 20X7, 20X8, ו-20X9 בהתאמה. לפיכך, ההפרשה להפסדי אשראי צפויים למועד תקופת הדיווח תהיה 1,260 דולר.

< < דוגמה 4: אומדן הפסדי אשראי צפויים באמצעות השיטה הקבוצתית ושיטת הנכס הפרטני יחד

326-20-55-32

דוגמה זו מציגה מצב שבו הלוואות עם הרעת אשראי נבחנות באופן פרטני מפני שאין להן יותר מאפייני סיכון הדומים להלוואות אחרות. אין דרישה לבחון נכסים פיננסיים באופן פרטני כאשר אירעה רמה מסוימת של הרעת אשראי. עם זאת, ההערכה אם יש לנכסים פיננסיים מאפייני סיכון דומים צריכה להתבסס על עובדות ונסיבות רלוונטיות ונאותות.

326-20-55-33

תאגיד בנקאי עשוי לאמוד הפסדי אשראי צפויים עבור נכסים פיננסיים מסוימים על בסיס קבוצתי ועשוי לאמוד הפסדי אשראי צפויים עבור נכסים אחרים על בסיס פרטני כאשר מאפייני סיכון דומים אינם קיימים. כתוצאה מכך, השיטה המשמשת לאומדן הפסדי האשראי הצפויים בגין נכס פיננסי עשויה להשתנות עם הזמן. לדוגמה, בקבוצה של הלוואות הומוגניות ניתן ליישם בתחילה שיטת שיעור הפסד, אך ייתכן שלהלוואות בודדות מסוימות אין יותר מאפייני סיכון דומים בשל הרעת אשראי. כאשר לנכס פיננסי אין יותר מאפייני סיכון שדומים לאלה של הקבוצה המקורית של הנכסים הפיננסיים, התאגיד הבנקאי צריך לבחון את אותו נכס פיננסי כדי לקבוע אם יש לו מאפייני סיכון שדומים לקבוצת אחרות של הלוואות. הפסדי האשראי הצפויים עבור אותו נכס פיננסי צריכים להימדד באופן פרטני, אם אין לו מאפייני סיכון שדומים לאלה של הלוואות אחרות. גישת תזרים מזומנים מהוון היא אחת השיטות לאומדן הפסדי אשראי צפויים של הלוואות בודדות, אך היא אינה שיטה נדרשת. פסקאות 326-20-55-34 עד 326-20-55-36 מדגימות עקרונות אלה.

326-20-55-34

אחת מתכניות ההלוואה של תאגיד בנקאי ד' מעמידה הלוואות מסחריות לא מובטחות עד לסכום של 75,000 דולר ליזמים ולעסקים קטנים. לאור ההומוגניות היחסית של הלווים (מבחינת סיכון אשראי) וההלוואות (מבחינת סוג, סכום, ותקני חיתום) בתכנית, תאגיד בנקאי ד' מנהל תכנית הלוואות זו על בסיס קבוצתי. אולם, תאגיד בנקאי ד' מגיע למסקנה כי אומדני ההפסד בגין הלוואות עם הרעת אשראי מבוססים על עובדות ונסיבות הנוגעות ללווים הספציפיים, מפני שהפירעון של אותן הלוואות תלוי בעובדות ובנסיבות הייחודיות לכל אחד מהלווים. אי לכך, תאגיד בנקאי ד' אומד את הפסדי האשראי הצפויים על בסיס פרטני בהלוואות שכבר אין להן מאפייני סיכון דומים בשל הרעת אשראי. שיטת שיעור הפסד לצורך אומדן הפסדי אשראי צפויים על בסיס קבוצתי מיושמת על הלוואות במגזר האשראי אשר עדיין יש להן מאפייני סיכון דומים.

326-20-55-35

כדי לאמוד הפסדי אשראי צפויים בגין הלוואות בודדות ללא מאפייני סיכון דומים, תאגיד בנקאי ד' משתמש בשיטת תזרים מזומנים מהוון עבור כל הלוואה. לעתים קרובות, לתאגיד בנקאי ד' יש ידע לגבי הסיכויים שיחול הפסד אשראי כתוצאה ממידע שנמסר על ידי הלווה ומשיחות שקוימו לאחרונה עם הלווה, לאור סיכון האשראי המוגבר של הלוואות אלה. בשיטת תזרים מזומנים מהוון, ההפרשה להפסדי אשראי נאמדת כהפרש בין בסיס העלות המופחתת לבין הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו.

326-20-55-36

לצורך אומדן הפסדי האשראי הצפויים בגין יתרת ההלוואות שעדיין יש להן מאפייני סיכון דומים, תאגיד בנקאי ד' מביא בחשבון מידע על הפסדים היסטוריים (שעודכנו בהתאם לתנאים הנוכחיים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, המשפיעים על יכולת הגבייה הצפויה של בסיס העלות המופחתת של הקבוצה) באמצעות גישת שיעור הפסד.

< < דוגמה 5: אומדן הפסדי אשראי צפויים עבור לקוחות באמצעות לוח גיול

326-20-55-37-40

לא נכלל

< < דוגמה 6: אומדן הפסדי אשראי צפויים – הקלה פרקטית עבור נכס פיננסי שגבייתו מותנית בביטחון

326-20-55-41

דוגמה זו מראה דרך אחת שבה תאגיד בנקאי עשוי ליישם את ההנחיות בפסקה 326-20-35-5 לצורך אומדן הפסדי אשראי צפויים בגין נכס פיננסי שגבייתו מותנית בביטחון, במקרה שבו, להערכת התאגיד הבנקאי, הלווה נקלע לקשיים פיננסיים.

326-20-55-42

תאגיד בנקאי ו' נותן הלוואות נדל"ן מסחרי למפתחים של בנייני דירות יוקרה. כל הלוואה מובטחת על ידי בניין דירות יוקרה תואם. במהלך השנתיים האחרונות, מחיריהם של בתי יוקרה פרטיים דומים צנחו משמעותית, בשעה שקהילות של דירות יוקרה רשמו עלייה בשיעור היחידות הפנויות.

326-20-55-43

בסוף 20X7, תאגיד בנקאי ו' בוחן את הלוואות הנדל"ן המסחרי למפתח ז' ורואה כי מפתח ז' נמצא בקשיים פיננסיים, בין היתר כתוצאה מירידה בתעריפי השכירות ועלייה בשיעור היחידות הפנויות בבניין הדירות שלו.

326-20-55-44

לאחר ניתוח מצבו הכלכלי של מפתח ז' ועיון בדוחות התפעול של בניין הדירות, תאגיד בנקאי ו' מאמין כי אין זה צפוי (unlikely) שמפתח ז' יצליח לפרוע את ההלוואה במועד פירעונה בשנת 20X9. לפיכך, תאגיד בנקאי ו' מאמין שפירעון ההלוואה צפוי להתבצע במהות באמצעות תפיסה ומכירה (ולא באמצעות תפעול) של הביטחון. כתוצאה מכך, בדוחותיו הכספיים לתקופה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 20X7, תאגיד בנקאי ו' מנצל את ההקלה הפרקטית שניתנה בפסקה 326-20-35-5 ומשתמש בשווי ההוגן של בניין הדירות, בניכוי העלויות למכירה, לצורך גיבוס האומדן שלו של הפסדי אשראי צפויים.

< < דוגמה 7: אומדן הפסדי אשראי צפויים – הקלה פרקטית עבור נכס פיננסי עם הוראות לשימור ביטחון

326-20-55-45

דוגמה זו מראה דרך אחת שבה תאגיד בנקאי עשוי ליישם את ההנחיות בפסקה 326-20-35-6 לאומדן הפסדי אשראי צפויים בגין נכסים פיננסיים עם הוראות לשימור ביטחון.

326-20-55-46

תאגיד בנקאי ח' מתקשר בהסכם רכש חוזר עם ישות ט' הזקוקה למימון קצר טווח. על פי תנאי ההסכם, ישות ט' מוכרת ניירות ערך לתאגיד בנקאי ח' מתוך ציפייה שהיא תרכוש חזרה את אותם ניירות ערך תמורת מחיר מסוים במועד מוסכם מראש. בנוסף, ההסכם מכיל הוראה הדורשת מישות ט' לספק ביטחון שערכו נאמד באופן יומי, וסכום הביטחון מותאם כלפי מעלה או מטה כדי לשקף שינויים בשווי ההון של ניירות הערך שהועברו. ההוראה לשימור ביטחון מיועדת להבטיח, כי בכל נקודה במהלך ההסדר, השווי ההון של הביטחון יהיה שווה או גבוה באופן רציף מבסיס העלות המופחתת של הסכם הרכש החוזר.

326-20-55-47

בתום תקופת הדיווח הראשונה לאחר ההתקשרות עם ישות ט', בוחן תאגיד בנקאי ח' את ההוראה לשימור ביטחון שבהסכם הרכש החוזר כדי לקבוע אם הוא יכול ליישם את ההקלה הפרקטית בהתאם לפסקה 326-20-35-6 לאומדן הפסדי אשראי צפויים. תאגיד בנקאי ח' קובע, כי על אף הסיכון הקיים שישות ט' תיכנס לכשל, הציפייה של תאגיד בנקאי ח' לאי-תשלום של בסיס העלות המופחתת של הסכם הרכש החוזר היא אפס, מכיוון שישות ט' מתאימה באופן רציף את סכום הביטחון באופן כזה שהשווי ההון של הביטחון תמיד שווה או גבוה מבסיס העלות המופחתת של הסכם הרכש החוזר. בנוסף, תאגיד בנקאי ח' בודק באופן רציף שישות ט' עומדת בהוראה לשימור הביטחון. כתוצאה מכך, תאגיד בנקאי ח' משתמש בהקלה הפרקטית שבפסקה 326-20-35-6 ואינו רושם הפסדי אשראי צפויים בתום תקופת הדיווח הראשונה, מפני שהשווי ההון של הביטחון גבוה מבסיס העלות המופחתת של הסכם הרכש החוזר. תאגיד בנקאי ח' מעריך מחדש את השווי ההון של הביטחון ביחס לבסיס העלות המופחתת בכל תקופת דיווח.

< < **דוגמה 8: אומדן הפסדי אשראי צפויים כאשר הכשל הפוטנציאלי גדול מאפס, אך אי-התשלום הצפוי הוא אפס**

326-20-55-48

דוגמה זו מראה דרך אחת, אך לא את הדרך היחידה, שבה תאגיד בנקאי יכול לאמוד הפסדי אשראי צפויים כאשר הציפייה לאי-תשלום עומדת על אפס. אין דוגמה זו מיועדת לחול אך ורק על איגרות חוב של ממשלת ארה"ב.

326-20-55-49

תאגיד בנקאי י' משקיע באיגרות חוב של ממשלת ארה"ב בכוונה להחזיק בהן כדי לגבות תזרימי מזומנים חוזיים עד הפדיון. כתוצאה מכך, תאגיד בנקאי י' מסווג את איגרות החוב של ממשלת ארה"ב כמוחזקות לפדיון, ומודד את ניירות הערך על בסיס עלות מופחתת.

326-20-55-50

אף שאיגרות חוב של ממשלת ארה"ב לרוב מקבלות את דירוג האשראי הגבוה ביותר על ידי סוכנויות דירוג בתום תקופת הדיווח, הנהלת תאגיד בנקאי י' עדיין סבור שקיימת אפשרות לכשל, גם אם סיכון זה הוא קלוש. אולם, תאגיד בנקאי י' לוקח בחשבון את ההנחיות בפסקה 326-20-30-10 ומגיע למסקנה כי ההיסטוריה הארוכה ללא הפסדי אשראי של אג"ח ממשלת ארה"ב (לאחר התאמתה לתנאים הקיימים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס) מלמדת על ציפייה כי אי-תשלום של בסיס העלות המופחתת יהיה אפס, גם אם ממשלת ארה"ב תיכנס לכשל במובן הטכני. נדרש שיקול דעת כדי לקבוע מהו האופי, העומק והמידה של הניתוח הנדרש להערכת השפעתם של התנאים הקיימים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס על המידע בגין הפסדי אשראי היסטוריים, כולל גורמים איכותיים. בנסיבות אלה, תאגיד בנקאי י' רואה כי איגרות החוב של ממשלת ארה"ב מובטחות באופן מלא ומפורש על ידי ישות ריבונית שיכולה להדפיס מטבע משלה, וכי המטבע של הישות הריבונית מוחזק באופן שגרתי על ידי בנקים מרכזיים ומוסדות פיננסיים גדולים אחרים, משמש בסחר בינלאומי, ונתפס כרגיל כמטבע זרובות, כל אלה הם

אינדיקציה איכותית לכך שהמידע אודות הפסדי אשראי היסטוריים אמור להיות מושפע באופן מינימלי מן התנאים הקיימים ומתחזיות סבירות וניתנות לביסוס. לאור דברים אלה, תאגיד בנקאי י' איננו רושם הפסדי אשראי צפויים בגין איגרות החוב של ממשלת ארה"ב הנמצאים ברשותו בתום תקופת הדיווח. הגורמים האיכותיים שהובאו בחשבון על ידי תאגיד בנקאי י' בדוגמה זו אינם רשימה ממצה של תנאים שחייבים להתקיים כדי ליישם את ההנחיות שבפסקה 326-20-30-10.

< < דוגמה 9: הכרה במחיקות חשבונאיות וגביות של סכומים שנמחקו חשבונאית

326-20-55-51

דוגמה זו מראה כיצד תאגיד בנקאי עשוי ליישם את ההנחיות שנכללו בפסקאות 326-20-35-8 עד 326-20-35-9 בקשר למחיקות חשבונאיות וגביות של סכומים שנמחקו חשבונאית לצורך אומדן הפסדי אשראי צפויים בגין נכסים פיננסיים.

326-20-55-52

תאגיד בנקאי י"א בוחן כעת את ההלוואה שלו לישות י"ב על בסיס פרטני, מפני שישות י"ב נמצאת בפיגור של 90 ימים ואין יותר להלוואה מאפייני סיכון שדומים להלוואות אחרות בתיק. בסוף ה-31 בדצמבר 20X3, בסיס העלות המופחתת של ההלוואה לישות י"ב עומד על 500,000 דולר עם הפרשה להפסדי אשראי בסך 375,000 דולר. במהלך הרבעון הראשון של 20X4, ישות י"ב מפרסמת הודעה לעיתונות על הגשת בקשה לפשיטת רגל. תאגיד בנקאי י"א קובע כי ההלוואה בסך 500,000 דולר שניתנה לישות י"ב אינה ניתנת לגבייה. תאגיד בנקאי י"א מביא בחשבון את כל המידע האפשרי שזמין לו באופן סביר, ללא עלות ומאמץ מופרזים, וקובע שהמידע לא תומך בציפייה לגבייה עתידית בהתאם לפסקה 326-20-30-7. תאגיד בנקאי י"א מודד הפסד אשראי מלא בגין ההלוואה לישות י"ב, ומוחק חשבונאית את יתרת ההלוואה שלה בהתאם לפסקה 326-20-35-8, כדלקמן:

	125,000\$	הוצאות בין הפסד אשראי
125,000\$		הפרשה להפסדי אשראי
	500,000\$	הפרשה להפסדי אשראי
500,000\$		הלוואה

במהלך חודש מארס 20X6, תאגיד בנקאי י"א מקבל תשלום חלקי בסך 50,000 דולר מישות י"ב בגין ההלוואה שנמחקה קודם לכן. לאחר קבלת התשלום, תאגיד בנקאי י"א מכיר בגבייה בהתאם לפסקה 326-20-35-8 כדלקמן:

	50,000\$	מזומן
50,000\$		הפרשה להפסדי אשראי (גבייה של סכומים שנמחקו חשבונאית)

326-20-55-53

בדוחותיו הכספיים ליום 31 במארס 20X6, תאגיד בנקאי י"א אומד את הפסדי האשראי הצפויים בגין נכסיו הפיננסיים, וקובע כי האומדן הנוכחי עולה בקנה אחד עם האומדן של סוף תקופת הדיווח הקודמת. במהלך התקופה, תאגיד בנקאי י"א אינו רושם שינויים כלשהם בסעיף ההפרשה להפסדי אשראי למעט גביית ההלוואה מישות י"ב. כדי להתאים את ההפרשה להפסדי אשראי שלו באופן שמשקף את האומדן הנוכחי, תאגיד בנקאי י"א

מדווח כדלקמן ביום 31 במארס 20X6 :

	50,000\$	הפרשה להפסדי אשראי
50,000\$		הוצאות בגין הפסדי אשראי

לחלופין, תאגיד בנקאי י"א יכול לרשום את הגבייה בסך 50,000 דולר באופן ישיר כהפחתה של ההוצאות בגין הפסדי אשראי, במקום לרשום בתחילה את המזומן שהתקבל כנגד ההפרשה.

< < **דוגמה 10: יישום הפסדי אשראי צפויים על מחויבויות למתן אשראי הניתנות לביטול ללא תנאי**
(Unconditionally Cancellable Loan Commitments)

326-20-55-54

דוגמה זו מראה את יישום ההנחיות בפסקה 326-20-30-11 עבור חשיפות אשראי חוץ-מאזניות הניתנות לביטול ללא תנאי על ידי המנפיק.

326-20-55-55

יש לתאגיד בנקאי י"ג תיק משמעותי של כרטיסי אשראי, לרבות יתרות ממומנות בגין כרטיסים קיימים ומחויבויות בלתי ממומנות (מסגרת אשראי זמינה) בגין כרטיסי אשראי. הסכמיו של תאגיד בנקאי י"ג עם בעלי הכרטיסים קובעים כי מסגרת האשראי הזמינה יכולה להתבטל ללא תנאי בכל עת.

326-20-55-56

בעת קביעת ההפרשה להפסדי אשראי, תאגיד בנקאי י"ג אומד את הפסדי האשראי הצפויים על פני יתרת חיי ההלוואות הממומנות בגין כרטיסי האשראי. תאגיד בנקאי י"ג לא רושם הפרשה בגין מחויבויות בלתי ממומנות בגין כרטיסי האשראי הבלתי ממומנים, מפני שיש לו יכולת לבטל ללא תנאי את קווי האשראי הזמינים. אף על פי שתאגיד בנקאי י"ג נהג בעבר להעמיד אשראי בגין כרטיסי אשראי לפני שגילה אירוע כשל של לווה, אין לו מחויבות חוזית קיימת להעמיד אשראי. אי לכך, אין הוא נדרש להחזיק הפרשה בגין מחויבויות בלתי ממומנות, מכיוון שסיכון האשראי בגין מחויבויות שניתן לבטל ללא תנאי על ידי המנפיק לא נחשב להתחייבות.

< < **דוגמה 11: זיהוי נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי**

326-20-55-57

דוגמה זו מראה גורמים שניתן להביא בחשבון כאשר מעריכים אם בנכסים הפיננסיים שנרכשו חלה הרעה שאינה זניחה באיכות האשראי מאז יצירתם.

326-20-55-58

תאגיד בנקאי י"ד רוכש תיק של נכסים פיננסיים הנמדדים מאוחר יותר לפי בסיס עלות מופחתת עם רמות שונות של איכות אשראי. בעת הקביעה אילו נכסים צריכים להילקח בחשבון בתחולת ההנחיות עבור נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי, תאגיד בנקאי י"ד בוחן את הגורמים שבפסקה 326-20-55-4 הרלוונטיים לקביעת יכולת

326-20-55-59

תאגיד בנקאי י"ד מעריך מהי הרעת אשראי שאינה זניחה מאז היצירה, ורואה בנכסים שנרכשו עם המאפיינים הבאים כתואמים את הגורמים המשפיעים על יכולת הגבייה בפסקה 326-20-55-4. תאגיד בנקאי י"ד רושם הפרשה להפסדי אשראי בהתאם לפסקה 326-20-30-13 עבור הנכסים הבאים:

א. נכסים פיננסיים הנמצאים בפיגור במועד הרכישה

ב. נכסים פיננסיים שאיבדו דירוג מאז היצירה

ג. נכסים פיננסיים שהועברו למצב לא צובר

ד. נכסים פיננסיים שעבורם, לאחר היצירה, מרווחי האשראי גדלו מעבר לסף שהוגדר במדיניותה.

326-20-55-60

נדרש להפעיל שיקול דעת בעת הקביעה אם נכסים פיננסיים שנרכשו צריכים להירשם כנכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי. השיקולים של תאגיד בנקאי י"ד מייצגים רק כמה מן השיקולים האפשריים. עשויים להיות שיקולים קבילים וכללי מדיניות אחרים המיושמים על ידי תאגיד בנקאי כדי לזהות נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי.

< < **דוגמה 12: הכרה בנכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי**

326-20-55-61

דוגמה זו מראה את יישום ההנחיות בגין נכס פיננסי בודד שנרכש עם הרעת אשראי.

326-20-55-62

על פי פסקאות 326-20-30-13 ו-310-10-35-53ב, עבור נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי, ההיוון המגולם במחיר הרכישה המיוחס להפסדי אשראי צפויים לא יוכר כהכנסות ריבית וגם לא ידווח כהוצאות בגין הפסד אשראי במועד הרכישה.

326-20-55-63

תאגיד בנקאי ט"ו רושם נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי במערכותיו הקיימות, על ידי הכרה בבסיס העלות המופחתת של הנכס, בעת הרכישה, כשווה לסכום של מחיר הרכישה יחד עם ההפרשה להפסדי אשראי הקשורה במועד הרכישה. ההפרש בין בסיס העלות המופחתת לבין הסכום הנקוב של החוב מוכר כניכיון או פרמיה שאינם אשראי. בדרך זו, הניכיון הקשור לאשראי אינו נצבר להכנסות ריבית לאחר מועד הרכישה.

326-20-55-64

נניח שתאגיד בנקאי ט"ו משלם 750,000 דולר תמורת נכס פיננסי בעל ערך נקוב של 1 מיליון דולר. המכשיר נמדד לפי בסיס עלות מופחתת. במועד הרכישה, ההפרשה להפסדי אשראי בגין יתרת הקרן שטרם נפרעה נאמד על 175,000 דולר. במועד הרכישה, המאזן ישקף בסיס עלות מופחתת עבור הנכס הפיננסי בסך 925,000 דולר (כלומר,

הסכום ששולם בתוספת ההפרשה להפסד אשראי) והפרשה קשורה להפסדי אשראי, בסך 175,000 דולר. ההפרש בין הערך הנקוב בסך 1 מיליון דולר לבין העלות המופחתת בסך דולר 925,000 דולר הוא ניכיון שאינו קשור לאשראי. פקודת היומן במועד הרכישה היא כדלהלן:

	1,000,000\$	הלוואה – סכום נקוב
\$ 75,000		הלוואה – ניכיון שאינו אשראי
175,000		הפרשה להפסדי אשראי
750,000		מזומן

326-20-55-65

לאחר מכן, הניכיון שאינו אשראי בסך 75,000 דולר ייצבר להכנסות ריבית במהלך חיי הנכס הפיננסי, בהתאם להנחיות בנושאים אחרים. ההפרשה להפסדי אשראי בסך 175,000 דולר תעודכן בתקופות הבאות בהתאם להנחיות סעיף 326-20-35, והשינויים בהפרשה להפסדי אשראי בגין יתרת הקרן שטרם נפרעה ידווחו מידיית בדוח רווח והפסד כהוצאות בגין הפסדי אשראי.

< < **דוגמה 13: יישום גישת שיעור הפסד לקביעת הפסדי אשראי צפויים ושיעור ההיוון עבור נכס פיננסי שנרכש עם הרעת אשראי**

326-20-55-66

דוגמה זו מראה את יישום ההנחיות לקביעת הפסד האשראי הצפוי באמצעות שיעור הפסד, על נכס פיננסי בודד שנרכש עם הרעת אשראי. השיטה המיושמת למדידה הראשונית של הפסדי אשראי צפויים עבור נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי תיושם בעקביות על פני זמן, ועליה לאמוד באופן מהימן את הפסדי האשראי הצפויים בגין נכסים פיננסיים על ידי יישום תת-נושא זה. אין משמעו שיישומה של גישת שיעור הפסד היא בחירה שאין לשנותה.

326-20-55-67

תאגיד בנקאי ט"ז רוכש הלוואה ע"ס 5 מיליון דולר ללא אפשרות פירעון מוקדם, בריבית של 6 אחוזים ותקופת חוזה מקורית של 5 שנים. כל תשלומי הקרן והריבית המגיעים לתשלום, בסך 1,186,982 דולר בגין כל אחת מ-3 השנים הראשונות לחיי ההלוואה התקבלו, ויתרת ההלוואה שטרם נפרעה עומדת על סך של 2,176,204 דולר במועד הרכישה בתחילת שנה 4 לחיי ההלוואה. לוח הסילוקין החוזי המקורי של ההלוואה הוא כדלקמן.

תקופה	יתרת פתיחה	תשלום כולל	ריבית	קרן	יתרת סגירה
1	\$ 5,000,000	\$ 1,186.982	\$ 300.000	\$ 886,982	\$ 4,113,018
2	4,113,018	1,186.982	246,781	940,201	3,172,817
3	3,172,817	1,186.982	190,369	996,613	2,176,204
4	2,176,204	1,186.982	130,572	1,056,410	1,119,794
5	1,119,794	1,186.982	67.188	1,119,794	
סה"כ		\$ 5,934,910	\$ 934,910	\$ 5,000,000	

326-20-55-68

במועד הרכישה, ההלוואה נרכשת תמורת 1,918,559 דולר מכיוון שנתגלו אירועי אשראי משמעותיים. הרוכש מצפה לשיעור הפסד של 10 אחוזים, על סמך המידע אודות הפסדים היסטוריים על פני התקופה החוזית של ההלוואה, לאחר התאמה לתנאים הקיימים ולתחזיות סבירות וניתנות לביסוס, עבור קבוצות של הלוואות דומות. בהתאם לפסקה 326-20-30-14, כתוצאה מהפסדי אשראי צפויים, ההפרשה נאמדת על 217,620 דולר, על ידי הכפלת שיעור ההפסד של 10 אחוזים ביתרת הקרן שטרם נפרעה, או הסכום הנקוב, של ההלוואה (ראה יתרת פתיחה בשנה 4 בטבלה להלן). פקודת היומן הבאה נרשמת בעת רכישת ההלוואה:

	הלוואה
\$ 2,176,204	
\$ 40,025	הלוואה – ניכיון שאינו אשראי
217,620	הפרשה להפסדי אשראי
1,918,559	מזומן

326-20-55-69

שיעור הריבית החוזי מותאם בגין ניכיון שאינו אשראי בסך 40,025 דולר, על מנת לקבוע את שיעור ההיוון (בהתאם לפסקה 326-20-30-14) על 7.33 אחוזים, אשר אינו כולל את הערכת הרוכש לגבי הפסדי האשראי הצפויים במועד הרכישה. השיעור של 7.33 אחוזים (מעוגל מ-7.3344 אחוזים) מחושב כשיעור המשווה את העלות המופחתת בסך 2,136,179 דולר (המחושבת על ידי הוספת מחיר הרכישה בסך 1,918,559 דולר להתאמה ברוטו בסך 217,620 דולר) לערך הנוכחי הנקי של יתרת תזרימי המזומנים החוזיים בגין הנכס הנרכש (1,186,982 דולר בכל אחת מהשנים, 4 ו-5).

326-20-55-70

בשנה האחרונה לחיי ההלוואה מתרחש כשל. ההפחתה של ההלוואה הנרכשת תירשם באופן הבא, עבור התקופות שלאחר מועד הרכישה בשנים 4 ו-5 לחיי ההלוואה.

יתרת סגירה^(ז)	תקופה	יתרת פתיחה^(א)	תשלום כולל^(ב)	מחיקה^(ג)	ריבית שנצברה^(ד)	הפחתה^(ה)
\$1,105,873	4	\$2,136,179	\$1,186,982		\$156,676	\$1,030,306
	5	1,105,873	969,362	217,620	81,109	1,105,873
	סה"כ		\$2,156,344	\$217,620	\$237,785	\$2,136,179

(א) העלות המופחתת במועד הרכישה נקבעת כסכום של מחיר הרכישה בסך 1,918,559 דולר וההפרשה להפסדי אשראי בסך 217,620 דולר.

(ב) המזומן שהתקבל עולה בקנה אחד עם הציפיות במועד הרכישה.

(ג) המחיקה מייצגת את הכשל בשנה האחרונה של ההלוואה הנמחקת.

(ד) סכום הכנסת הריבית המוכר נקבע על ידי הכפלת העלות המופחתת בפתיחה בשיעור הניכיון 7.33 אחוז (כפי שנקבע בהתאם לפסקה 326-20-55-69).

(ה) הפחתת העלות המופחתת נקבעת כסכום המזומן שהתקבל (ב) והמחיקות החשבוניות שהוכרו (ג) (אם היו), פחות הכנסת הריבית שהוכרה (ד). המחיקה בשנה 5 מייצגת את ההפרש בין תזרימי המזומנים החוזיים בסך 1,186,982 דולר לתזרימי המזומנים בפועל בסך 969,362 דולר.

(ו) העלות המופחתת בסגירה שווה לעלות המופחתת בפתיחה (א), פחות הפחתת העלות המופחתת (ה).

326-20-55-71

התנועה של ההפרשה תהיה כדלקמן.

\$ 217,620	יתרת פתיחה הפרשה להפסדי אשראי
-	בתוספת, הוצאות הפסד אשראי
(217,620)	בניכוי, מחיקות חשבונאיות
<u>\$</u>	יתרת סגירה הפרשה להפסדי אשראי

< < דוגמה 14: יישום גישת תזרים מזומנים מהוון לקביעת הפסדי אשראי צפויים ושיעור ההיוון עבור נכס פיננסי שנרכש עם הרעת אשראי

326-20-55-72

דוגמה זו מראה את יישום ההנחיות לקביעת הפסדי האשראי הצפויים באמצעות גישת תזרים מזומנים מהוון, בגין נכס פיננסי בודד שנרכש עם הרעת אשראי. השיטה המיושמת למדידה הראשונית של הפסדי אשראי צפויים עבור נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי תיושם בעקביות על פני זמן, ועליה לאמוד באופן מהימן את הפסדי האשראי הצפויים בגין נכסים פיננסיים על ידי יישום תת-נושא זה. אין משמעות הדבר שיישומה של גישת תזרים מזומנים מהוון היא בחירה שאין לשנותה.

326-20-55-73

דוגמה זו מבוססת על ההנחות של דוגמה 13, כמתואר בפסקאות 326-20-55-66 עד 326-20-55-71.

326-20-55-74

כדי לקבוע את שיעור ההיוון בהתאם לפסקה 326-20-30-14, תזרימי המזומנים הצפויים ייאמדו ויהיונו לפי שיעור המשווה את מחיר הרכישה עם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים הצפויים. תזרימי המזומנים הצפויים, לרבות השיקולים לגבי התנאים הקיימים ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס, צפויים לעמוד על 1,186,982 דולר בשנה 4 ו-969,362 דולר בשנה 5. שיעור ההיוון המשווה את מחיר הרכישה עם תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו, הוא 8.46 אחוזים (מעוגל מ-8.455 אחוזים). זהו גם אותו שיעור המשווה את בסיס העלות המופחתת (מחיר הרכישה פלוס ההפרשה להפסדי אשראי במועד הרכישה) עם הערך הנוכחי הנקי של תזרימי המזומנים החוזיים העתידיים.

326-20-55-75

כדי לקבוע את ההפרשה להפסדי אשראי במועד הרכישה, הפסד האשראי הצפוי (דהיינו, המזומן החוזי שהתאגיד בנקאי לא מצפה לגבות) מהוון על ידי שיעור היוון של 8.46 אחוזים. הפסד האשראי הצפוי הוא 217,620 דולר בשנה 5, כפי שנקבע על ידי חישוב ההפרש בין תזרימי המזומנים החוזיים בסך 1,186,982 דולר לתזרימי המזומנים הצפויים בסך 969,362 דולר. הערך הנוכחי של ההפסד הצפוי במועד הרכישה הוא 185,012 דולר. פקודת היומן לרישום רכישת הלוואה זו היא כדלהלן:

\$ 2,176,204	הלוואה
\$ 72,633	הלוואה – סכום נקוב
185,012	הפרשה להפסדי אשראי
1,918,559	מזומן

326-20-55-76

הפחתת ההלוואה בשנים שלאחר מועד הרכישה היא כדלקמן.

תקופה	יתרת פתיחה (א)	תשלום כולל (ב)	מחיקה (ג)	ריבית שנצברה (ד)	הפחתה (ה)	יתרת סגירה (ו)
4	\$2,103,571	\$1,186,982		\$177,857	\$1,009,125	\$1,094,446
5	1,094,446	969,362	217,620	92,536	1,094,446	-
סה"כ		\$2,156,344	\$217,620	\$270,393	\$2,103,571	

- (א) העלות המופחתת במועד הרכישה נקבעת כסכום של מחיר הרכישה בסך 1,918,559 דולר וההפרשה להפסדי אשראי בסך 185,012 דולר.
- (ב) המזומן שהתקבל עולה בקנה אחד עם הציפיות במועד הרכישה.
- (ג) המחיקה מייצגת את הכשל בשנה האחרונה של ההלוואה הנמחקת.
- (ד) סכום הכנסות הריבית המוכר נקבע על ידי הכפלת העלות המופחתת בפתיחה בשיעור הניכיון 8.46 אחוז (כפי שנקבע בהתאם לפסקה 326-20-55-74).
- (ה) הפחתת העלות המופחתת נקבעת כסכום המזומן שהתקבל (ב) והמחיקות חשבונאיות שהוכרו (ג) (אם היו), פחות הכנסות הריבית שהוכרו (ד). המחיקה בשנה 5 מייצגת את ההפרש בין תזרימי המזומנים החוזיים בסך 1,186,982 דולר לתזרימי המזומנים בפועל בסך 969,362 דולר.
- (ו) העלות המופחתת בסגירה שווה לעלות המופחתת בפתיחה (א), פחות הפחתת העלות המופחתת (ה).

326-20-55-77

ההפרשה ביום 1 שנקבעה במועד הרכישה הייתה 185,012 דולר. ההפרשה להפסדי אשראי נאמדה לפי גישת תזרים מזומנים מהוון, ולפיכך ההפרשה להפסדי אשראי זקוקה להתאמה בגין ערך הזמן של הכסף. התנועה עבור ההפרשה להפסדי אשראי מוצגת להלן.

יתרת פתיחה הפרשה להפסדי אשראי	\$ 185,012
בתוספת, הוצאות הפסד אשראי	(א) 15,643
בניכוי, מחיקות חשבונאיות	-
יתרת סגירה הפרשה להפסדי אשראי (שנה 4)	200,655
בתוספת, הוצאות הפסד אשראי	(א) 16,965
בניכוי, מחיקות חשבונאיות	(ב) (217,620)
יתרת סגירה הפרשה להפסדי אשראי (שנה 5)	\$ -

- (א) ההפרשה להפסדי אשראי בשנים 4 ו-5 נקבעת על ידי הכפלת יתרת פתיחה של ההפרשה להפסדי אשראי בשיעור הניכיון 8.46 אחוז כהתאמה לערך הזמן של הכסף.
- (ב) המחיקה מייצגת את הכשל בשנה 5. הכשל הוא ההפרש בין תזרימי המזומנים החוזיים בשנה 5 בסך 1,186,982 דולר לבין תזרימי המזומנים שהתקבלו בפועל בסך 969,362 דולר.

326-20-55-78

ההשפעה של גישת שיעור ההפסד על ההכנסה נטו המודגמת בדוגמה 13, וההשפעה של גישת תזרים מזומנים מהוון המודגמת בדוגמה זו, היא זהה (הכנסה נטו 237,785 דולר). ההבדל בין שתי הגישות הוא שביום 1, ההפרשה להפסדי אשראי על פי גישת תזרים מזומנים מהוון משקפת מפורשות את ערך הזמן של הכסף. אי לכך, היא צריכה להיצבר לערך העתידי של ההפסד שיתרחש בסופו של דבר. השינוי בהפרשה להפסדי אשראי הקשור לערך הזמן של הכסף ניתן להצגה כהוצאות בגין הפסדי אשראי או כהתאמה להכנסות ריבית בהתאם לפסקה 326-20-45-3. לפיכך, גישת תזרים מזומנים מהוון, על פני חיי הנכס, מציגה הכנסות ריבית בסך 270,393 דולר, אך תדרוש 32,608 דולר (15,643 דולר בשנה 4 פלוס 16,965 דולר בשנה 5) להוצאות בגין הפסדי אשראי, אשר יירשמו בגין ערך הזמן של הכסף, מה שיביא להכנסות ריבית נטו אחרי הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 237,785 דולר. על פי גישת שיעור הפסד כמודגם בדוגמה 13, הכנסות ריבית על פני חיי הנכס עומדות על 237,785 דולר, אך אינן דורשות הכרה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

< < דוגמה 15: גילוי על אינדיקטורים לאיכות אשראי של חובות לפי בסיס העלות המופחתת

326-20-55-79

הדוגמה הבאה ממחישה את אופן ההצגה של הגילוי על איכות אשראי של מוסד פיננסי שיש לו היקף מצומצם של מוצרי הלוואה המוצעים ללקוחות מקומיים – צרכניים ומסחריים. בהתאם לגודלו ומורכבותו של תיק החובות של התאגיד הבנקאי, התאגיד הבנקאי עשוי להציג גילויים מפורטים יותר או פחות מן הדוגמה הבאה. התאגיד הבנקאי עשוי לבחור שיטות אחרות לקביעת קבוצת החובות ולקבוע אינדיקטורים אחרים לאיכות אשראי, המשקפים את האופן שבו סיכון האשראי מנוטר. תאגידים בנקאיים מסויימים עשויים להשתמש ביותר מאינדיקטור אחד לאיכות אשראי עבור סוגים מסויימים של חובות.

**הלוואות לזמן קצוב
על בסיס עלות מופחתת לפי שנת יצירה**

הלוואות מתחדשות שהומרו להלוואות לזמן קצוב על בסיס עלות	הלוואות מתחדשות על בסיס עלות	קודם	20X1	20X2	20X3	20X4	20X5	20X5	ליום 31 בדצמבר, 20X5
סה"כ	מופחתת	מופחתת							
									משכנתאות לדירור:
									דירוג סיכון
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	דירוג פנימי 2-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 4-3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 7
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	סה"כ משכנתאות לדירור
									משכנתאות לדירור:
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	מחיקות ברוטו בתקופה נוכחית
									צרכני:
									דירוג סיכון
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	דירוג פנימי 2-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 4-3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 7
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	סה"כ צרכני
									הלוואות צרכניות:
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	מחיקות ברוטו בתקופה נוכחית
									מסחרי- עסקי:
									דירוג סיכון
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	דירוג פנימי 2-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 4-3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 7
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	סה"כ מסחרי עסקי
									הלוואות עסקיות מסחריות:
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	מחיקות ברוטו בתקופה נוכחית
									משכנתאות מסחריות:
									דירוג סיכון
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	דירוג פנימי 2-1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 4-3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	דירוג פנימי 7
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	סה"כ משכנתאות מסחריות
									משכנתאות מסחריות:
\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	\$ -	מחיקות ברוטו בתקופה נוכחית

< < דוגמה 16: גילוי על פיגור

326-20-55-80

הטבלה הבאה מדגימה כמה מן הגילויים הנדרשים בפסקה 326-20-50-14 לפי קבוצת חובות.

ניתוח הפיגור של נכסים פיננסיים בפיגור
ליום 31 בדצמבר 20X5, ו-20X4
בפיגור

עלות מופחתת פיגור 90 ימים ויותר וצובר	סה"כ	לא בפיגור	סה"כ	90 יום או יותר	60-89 יום	30-59 יום	
\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	20X5
							מסחרי
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	נדל"ן מסחרי
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	נדל"ן מסחרי - בנייה
							נדל"ן מסחרי - אחר
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	צרכני
							צרכני - כרטיסי
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	אשראי
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	צרכני - אחר
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	צרכני - רכב
							דיור
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	דיור - פריים
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	דיור - סאב-פריים
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	חכירות מימוניות
\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	סה"כ
\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	20X4
							מסחרי
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	נדל"ן מסחרי
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	נדל"ן מסחרי - בנייה
							נדל"ן מסחרי - אחר
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	צרכני
							צרכני - כרטיסי
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	אשראי
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	צרכני - אחר
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	צרכני - רכב
							דיור
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	דיור - פריים
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	דיור - סאב-פריים
XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	XX,XXX	חכירות מימוניות
\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	\$XX,XXX	סה"כ

< < דוגמה 17: זיהוי מאפייני סיכון דומים בחייבים בגין ביטוח משנה

85-326-20-55-81

לא נכלל.

326-30-05 רקע

כללי

326-30-05-1

תת-נושא זה כולל הנחיות בדבר האופן שבו על תאגיד בנקאי למדוד הפסדי אשראי בגין איגרות חוב זמינות למכירה.

326-30-15 תחולה

כללי

< תאגידים בנקאיים

326-30-15-1

ההנחיות בתת-נושא זה חלות על כל התאגידים הבנקאיים.

< מכשירים 326-30-15-2

ההנחיות בתת-נושא זה חלות על איגרות חוב המסווגות כניירות ערך זמינים למכירה, כולל הלוואות העונות על ההגדרה של איגרות חוב והמסווגות כניירות ערך זמינים למכירה.

326-30-20 מילון מונחים

לא נכלל.

326-30-30 מדידה לראשונה

כללי

326-30-30-1

לא נכלל.

א-326-30-30-1

אם למטרות זיהוי ומדידה של ירידת ערך, הריבית שנצברה אינה כלולה בשווי ההוגן ואינה כלולה גם בבסיס העלות

המופחתות של אגרות חוב זמינות למכירה, תאגיד בנקאי יכול לפתח אומדן להפסדי אשראי צפויים על ידי מדידה משולבת של הרכיבים של בסיס העלות המופחתת, או על ידי מדידה של רכיב הריבית שנצברה בנפרד מיתר הרכיבים של בסיס העלות המופחתת.

1-30-30-326-ב

אם תאגיד בנקאי לא כולל ריבית שנצברה בשווי ההוגן וגם בבסיס העלות המופחתת של אגרות חוב זמינות למכירה, התאגיד הבנקאי יכול לקבוע מדיניות חשבונאית, לכל סוג עיקרי של ניירות ערך, לפיה הוא לא ימדוד הפרשה להפסדי אשראי בגין יתרה לקבל בגין ריבית שנצברה, אם הוא מוחק חשבונאית באופן מהיר את היתרה לקבל בגין ריבית שנצברה שלא ניתנת לגביה. תאגיד בנקאי שמאמץ את המדיניות החשבונאית שמתוארת בפסקה זו, צריך ליישם את דרישות הגילוי שצוינו בפסקה 3-30-50-326-ג. אימוץ המדיניות החשבונאית הזו צריך להיקבע בנפרד מהמדיניות החשבונאית המתוארת בפסקה 13-35-30-326-א. תאגיד בנקאי לא יכול ליישם את ההנחיה שצוינה לעיל, לגבי רכיבים אחרים של בסיס עלות מופחתת, למעט ריבית שנצברה.

< נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי

2-30-30-326

איגרת חוב שנרכשה וסווגה כזמינה למכירה תיחשב ל**נכס פיננסי שנרכש עם הרעת אשראי** כאשר מתקיימים האינדיקטורים של הפסד אשראי הקבועים בפסקה 1-30-55-326. ההפרשה להפסדי אשראי בגין **נכסים פיננסיים** שנרכשו עם הרעת אשראי תימדד ברמת נייר הערך הבודד בהתאם לפסקאות 3-30-35-326 עד 10-35-30-326. **בסיס העלות המופחתת** עבור נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי ייחשב למחיר הרכישה בתוספת כל הפרשה להפסדי אשראי. ראו הנחיות יישום שנכללו בפסקאות 1-30-55-326 עד 7-30-55-326.

3-30-30-326

אומדן הפסדי אשראי יהווך לפי שער המנכה את הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מנייר הערך למחיר הרכישה של הנכס.

4-30-30-326

לא נכלל.

< ירידת ערך של ניירות ערך בודדים המוחזקים למכירה

< < זיהוי וטיפול חשבונאי בירידת ערך

326-30-35-1

ערכה של השקעה ירד (impaired) אם השווי ההוגן של ההשקעה נמוך מבסיס העלות המופחתת שלה.

326-30-35-2

לגבי איגרות חוב בודדות המסווגות כניירות ערך זמינים למכירה, תאגיד בנקאי יקבע אם ירידת השווי ההוגן לסכום נמוך מבסיס העלות המופחתת נובעת מהפסד אשראי או מגורמים אחרים. תאגיד בנקאי ירשום ירידת ערך בקשר להפסדי אשראי באמצעות הפרשה להפסדי אשראי. אולם, ההפרשה תוגבל כך שסכומה לא יעלה על סכום ההפרש בין בסיס העלות המופחתת לבין השווי ההוגן הנמוך ממנו. ירידת ערך שלא נרשמה באמצעות הפרשה להפסדי אשראי תירשם דרך רווח כולל אחר, נטו מהמיסים החלים. תאגיד בנקאי יביא בחשבון את ההנחיות שנכללו בפסקאות 326-30-35-6 ו-326-30-55-1 עד 326-30-55-4 כדי לקבוע אם קיים הפסד אשראי.

326-30-35-3

בכל מועד דיווח, תאגיד בנקאי ירשום הפרשה להפסדי אשראי המשקפת את סכום ירידת הערך הקשור להפסדי האשראי, בסכום שאינו גבוה מן הסכום שבו השווי ההוגן נמוך מבסיס העלות המופחתת. שינויים בהפרשה יירשמו בתקופת השינוי כהוצאות בגין הפסדי אשראי (או היפוך של הוצאות בגין הפסדי אשראי).

326-30-35-4

ירידת הערך תוערך ברמת נייר הערך הבודד (המוגדר כהשקעה). רמת נייר הערך הבודד היא הרמה ושיטת הצירוף המשמשת את התאגיד הבנקאי המדווח למדידת רווחים והפסדים שמומשו וטרם מומשו על איגרות החוב שלה. (לדוגמה, ניתן לצרף יחד איגרות חוב הנושאות את אותו מספר של הוועדה לנהלים אחידים של זיהוי ניירות ערך [CUSIP], שנרכשו באצוות מסחר נפרדות, על בסיס עלות ממוצעת, אם הדבר תואם את הבסיס ששימש למדידת רווחים והפסדים שמומשו וטרם מומשו בגין איגרות החוב) הקצאת הפרשה כללית בגין ירידת ערך כללית בלתי מזוהה בתיק של איגרות חוב, אינה מקובלת.

326-30-35-5

תאגיד בנקאי לא יצרף יחד חוזים נפרדים (איגרת חוב עם ערבות או חיזוק אשראי אחר (other credit enhancement)) לשם הקביעה אם איגרת חוב איבדה מערכה, או שהיא עשויה להיפרע בפירעון מוקדם בהתאם לחוזה או להיפרע בדרך אחרת, באופן כזה שהתאגיד הבנקאי לא ישיב במהות את כל עלותה.

< < ירידת ערך בדוח רווח והפסד וברווח כולל אחר

326-30-35-6

כאשר תאגיד בנקאי מעריך אם קיים הפסד אשראי, עליו להשוות את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו מנייר הערך לבסיס העלות המופחתת של נייר הערך. אם הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו נמוך מבסיס העלות המופחתת של נייר הערך, קיים הפסד אשראי, ותירשם הפרשה להפסדי אשראי בגין הפסד האשראי, בסכום שאינו עולה על הסכום שבו **השווי ההוגן** נמוך מבסיס העלות המופחתת. הפסדי האשראי בגין נייר ערך שערכו ירד ימשיכו להימדד באמצעות הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים.

326-30-35-7

לצורך קביעה אם קיים הפסד אשראי, על התאגיד הבנקאי להביא בחשבון את הגורמים שצוינו בפסקאות 326-30-55-1 עד 326-30-55-4 ולהשתמש באומדן הטוב ביותר שלו עבור הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו מאיגרת החוב. אחת הדרכים לאמוד סכום זה היא לבחון את השיטה המתוארת בפסקאות 326-30-35-8 עד 326-30-35-10. בקצרה, התאגיד הבנקאי יהווך את תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור הריבית האפקטיבי הגלום בנייר הערך במועד הרכישה.

א-326-30-35-7

תאגיד בנקאי רשאי לקבוע מדיניות חשבונאית עבור כל סוג עיקרי של ניירות ערך של אגרות חוב שסווגו בקבוצת ניירות ערך זמינים למכירה, לפיה הוא יתאים את שיעור הריבית האפקטיבית המשמש להיוון תזרימי מזומנים הצפויים כדי להביא בחשבון את העיתוי (ושינויים בעיתוי) של תזרימי מזומנים צפויים כתוצאה מפירעונות מוקדמים צפויים.

326-30-35-8

האומדנים של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים יהיו האומדן הטוב ביותר של התאגיד הבנקאי, המבוסס על אירועי העבר, על התנאים הנוכחיים, ועל תחזיות סבירות וניתנות לביסוס. הראיות הזמינות העומדות לרשותו של התאגיד הבנקאי יובאו בחשבון לצורך פיתוח האומדן של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים. המשקל שיינתן למידע המשמש לצורך הערכה זו יעלה בקנה אחד עם היכולת לאמת את אותן ראיות באופן אובייקטיבי. אם תאגיד בנקאי אומד טווח עבור הסכום או העיתוי של תזרימי מזומנים אפשריים, סבירותן של התוצאות האפשריות תובא בחשבון בעת קביעת האומדן הטוב ביותר של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים.

326-30-35-9

המידע הזמין יכול לכולל גורמים סביבתיים קיימים, כמו לדוגמה, גורמים קיימים ענפיים, גיאוגרפיים, כלכליים ופוליטיים, הרלוונטיים ליכולת הגבייה של אותה איגרת חוב.

326-30-35-10

אם בכוונת התאגיד הבנקאי למכור את איגרת החוב (דהיינו, הוא החליט למכור את נייר הערך), או שיותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי הוא יידרש למכור את נייר הערך לפני השבת בסיס העלות המופחתת שלו, כל הפרשה להפסדי אשראי תימחק חשבונאית (written off) ותירשם ירידת ערך של העלות המופחתת (written down) לשווי ההוגן של איגרת החוב במועד הדיווח, כאשר כל ירידת ערך נוספת תדווח בדוח רווח והפסד. אם אין בכוונת התאגיד הבנקאי למכור את איגרת החוב, התאגיד הבנקאי יביא בחשבון את הראיות הזמינות כדי להעריך אם סביר יותר מאשר לא שהוא יידרש למכור את נייר הערך לפני השבת בסיס העלות המופחתת שלו (לדוגמה, אם צורכי המזומן או הנזילות שלו או התחייבויותיו החוזיות או הרגולטוריות מצביעות על כך כי הוא יידרש למכור את נייר הערך לפני שתתרחש הגבייה החזויה). כדי להעריך אם סביר יותר מאשר לא שהתאגיד הבנקאי יידרש למכור את נייר הערך לפני השבת בסיס העלות המופחתת שלו, עליו להביא בחשבון את הגורמים שצוינו בפסקאות

326-30-35-11

אם שיעור הריבית החוזי של נייר הערך משתנה בהתאם לשינויים עוקבים בגורם בלתי תלוי, כגון מדד או שער מסוים, לדוגמה, ריבית הפריים, הליבור, או הממוצע השבועי של שטרי אוצר של ארה"ב, שיעור הריבית האפקטיבי של אותו נייר ערך (המשמש להיוון תזרימי המזומנים הצפויים כמתואר בפסקה 326-30-35-7) יחושב על בסיס אותו גורם בהתאם לשינויים החלים בו לאורך חייו של נייר הערך או השינוי הצפוי בו לאורך חייו של נייר הערך, או יכול להתקבע בגין השער שבתוקף במועד שבו התאגיד הבנקאי קובע כי חל הפסד אשראי בנייר הערך בהתאם לפסקאות 326-30-35-1 עד 326-30-35-2. בחירתו של התאגיד הבנקאי תיושם באופן עקבי על כל ניירות הערך ששיעור הריבית החוזי שלהם משתנה, על בסיס השינויים החלים במועד מאוחר יותר בגורם בלתי תלוי. תאגיד בנקאי אינו נדרש לחזות שינויים בגורם לצורך אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים. אם התאגיד הבנקאי חוזה שינויים בגורם לצורך אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, הוא צריך להשתמש באותן תחזיות בקביעת שיעור הריבית האפקטיבי המשמש להיוון אותם תזרימי המזומנים. בנוסף, אם התאגיד הבנקאי חוזה שינויים בגורם לצורך אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, הוא צריך להתאים את שיעור הריבית האפקטיבי המשמש להיוון תזרימי המזומנים הצפויים כדי להביא בחשבון את העיתוי (או שינויים בעיתוי) של תזרימי מזומנים צפויים כתוצאה מפירעונות מוקדמים צפויים בהתאם לפסקה 326-30-35-7-א. תת נושא 310-20 בנושא חייבים- עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות, כולל הנחיות לחישוב הכנסות ריבית ממכשירים בריבית משתנה.

< טיפול חשבונאי באיגרות חוב לאחר ירידת ערך בגין הפסד אשראי

326-30-35-12

תאגיד בנקאי יעריך מחדש את הפסדי האשראי בכל מועד דיווח שבו קיימת הפרשה להפסדי אשראי. התאגיד הבנקאי ירשום שינויים עוקבים בהפרשה להפסדי אשראי בגין איגרות חוב זמינות למכירה, תוך רישום התאמה מקבילה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, בגין **איגרות חוב זמינות למכירה**. תאגיד בנקאי לא יהפוך (reverse) הפרשה להפסדי אשראי שנרשמה בעבר לסכום שנמוך מאפס.

326-30-35-13

תאגיד בנקאי יכיר במחיקות חשבונאיות בגין איגרות חוב זמינות למכירה בהתאם לפסקה 326-20-35-8.

א-326-30-35-13

אם למטרות זיהוי ומדידה, ירידת ערך של ריבית שנצברה אינה כלולה ב**שווי הוגן ובבסיס עלות מופחתת** של אגרות חוב זמינות למכירה, תאגיד בנקאי יכול לאמץ מדיניות חשבונאית, בסוג עיקרי של ניירות ערך, למחוק חשבונאית יתרות לקבל של ריבית שנצברה על ידי ביטול הכנסות מריבית או על ידי הכרה בהוצאות בגין הפסדי אשראי, או שילוב של שניהם. אימוץ המדיניות החשבונאית הזו צריך להיבחן בנפרד מהמדיניות החשבונאית המתוארת בפסקה 326-30-30-1-א. תאגיד בנקאי שבוחר לאמץ את המדיניות החשבונאית הזו, צריך ליישם את דרישות הגילוי בפסקה 326-30-50-3-ד. תאגיד בנקאי לא יכול ליישם את ההנחיה שצוינה לעיל, לגבי רכיבים אחרים של בסיס עלות מופחתת, למעט ריבית שנצברה.

< טיפול חשבונאי לאחר רישום ירידת ערך הנובע מכוונה למכור או מדרישה למכור שהיא יותר סבירה מאשר לא

לאחר שנרשמה מחיקה חשבונאית (written down) באיגרת חוב בודדת בהתאם לפסקה 326-30-35-10, בסיס העלות המופחתת הקודמת פחות המחיקות החשבונאיות, הכוללות ירידת ערך שאינה קשורה להפסד אשראי שדווחה בדוח רווח והפסד, תהפוך לבסיס העלות המופחתת החדש של ההשקעה. הסכום החדש של בסיס העלות המופחתת לא יותאם בגין השבות של שווי הוגן שיחולו לאחר מכן.

עבור איגרות חוב שעבורן נרשמו ירידות ערך בדוח רווח והפסד כמחיקה חשבונאית, בשל הכוונה למכור או דרישה למכור שהיא יותר סבירה מאשר לא, ההפרש בין בסיס העלות המופחתת החדש לבין תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו ייצבר בהתאם להנחיות הקיימות החלות, בתור הכנסות ריבית. תאגיד בנקאי ימשיך לאמוד את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו על פני חייה של איגרת החוב. עבור איגרות חוב המטופלות חשבונאית בהתאם לתת-נושא 325-40, תאגיד בנקאי יפעל לפי האמור באותו תת-נושא כדי לטפל בשינויים בתזרימי המזומנים שצפוי שיגבו. עבור כל איגרות החוב, אם לאחר הערכה עוקבת, קיים גידול משמעותי בתזרימי המזומנים שצפוי שיגבו, או אם תזרימי המזומנים בפועל גבוהים משמעותית מתזרימי המזומנים שהיו צפויים קודם לכן, אותם שינויים יטופלו חשבונאית כהתאמה פרוספקטיבית לתשואה. עלייה עוקבת בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה לאחר רישום ירידת ערך, תיכלל ברווח כולל אחר. (סעיף זה אינו מטפל בשאלה מתי מחזיק של איגרת חוב יעביר את נייר הערך למעמד של נכס לא צובר, או כיצד עליו לדווח לאחר מכן על ההכנסה מאיגרת חוב לא צוברת.)

< נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי

תאגיד בנקאי ימדוד שינויים בהפרשה להפסדי אשראי בגין נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי בהתאם לפסקה 326-30-35-6. התאגיד הבנקאי ידווח על שינויים בהפרשה להפסדי אשראי דרך דוח רווח והפסד כהוצאות בגין הפסדי אשראי (או היפוך של הוצאות בגין הפסדי אשראי) בכל תקופת דיווח.

תת-נושא זה אינו עוסק בהכרה בהכנסות ריבית על ידי תאגיד בנקאי. ראו הנחיות בדבר ההכרה בהכנסות ריבית בגין נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי, שנכללו בפסקאות 310-10-35-53 א עד 310-10-35-53 ג.

326-30-45 ענייני הצגה אחרים

כללי

תאגיד בנקאי יציג איגרות חוב זמינות למכירה במאזן לפי שווי הוגן. בנוסף, תאגיד בנקאי יציג בסוגריים את בסיס העלות המופחתת ואת ההפרשה להפסדי אשראי.

תאגיד בנקאי יציג בנפרד, בדוח הכספי שבו הוא מדווחת על הרכיבים של רווח כולל אחר מצטבר, סכומים המדווחים בדוח הקשורים לאיגרות חוב זמינות למכירה, שבגין נרשמה הפרשה להפסדי אשראי.

כאשר תאגיד בנקאי מיישם את הנחיות פסקה 326-30-35-7, השינוי בערך הנוכחי של תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו מתקופת דיווח אחת לאחרת עשוי להיגרם לא רק מחלוף הזמן, אלא גם משינויים באומדני העיתוי או הסכומים של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים. תאגיד בנקאי רשאי לדווח על כלל השינוי בערך הנוכחי כעל הוצאות בגין הפסדי אשראי (או היפוך של הוצאות בגין הפסדי אשראי). לחלופין, התאגיד הבנקאי רשאי לדווח על השינוי בערך הנוכחי המיוחס לחלוף הזמן כעל הכנסות ריבית. ראו בפסקה 326-30-50-8 דרישת גילוי החלה על מלווים הבוחרים בחלופה האחרונה ומדווחים על שינויים בערך הנוכחי המיוחסים לחלוף הזמן כעל הכנסות ריבית.

326-30-50 גילוי

< כללי

326-30-50-1

עבור מכשירים הנכללים בתחולת תת-נושא זה, סעיף זה כולל את הנחיות הגילוי הבאות הקשורות לסיכון אשראי ומדידת הפסדי אשראי:

א. **איגרות חוב זמינות למכירה** בפוזיציות הפסד שטרם מומש ללא הפרשה להפסדי אשראי

ב. הפרשה להפסדי אשראי

ג. **נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי**

326-30-50-2

הנחיות הגילוי בסעיף זה צריכות לאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את הנושאים הבאים:

א. סיכון האשראי הגלום באיגרות חוב זמינות למכירה

ב. אומדן ההנהלה עבור הפסדי האשראי

ג. שינויים באומדן הפסדי האשראי שהתרחשו במהלך התקופה.

326-30-50-3

תאגיד בנקאי יקבע, לאור העובדות והנסיבות, כמה פרטים עליו לספק כדי לעמוד בדרישות הגילוי בסעיף זה וכיצד לקבץ את המידע לפי סוגים עיקריים של ניירות ערך. תאגיד בנקאי צריך למצוא את האיזון בין הימנעות מהסתרת מידע חשוב כתוצאה מקיבוץ יתר לבין הימנעות מהעמסת פרטים מופרזים על הדוחות הכספיים, שלא בהכרח יסייעו למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את ניירות הערך של התאגיד הבנקאי ואת ההפרשה להפסדי אשראי

שלו. לדוגמה, על התאגיד הבנקאי להימנע מהסתרת מידע חשוב על ידי הכללתו יחד עם כמות גדולה של פרטים זניחים. בנוסף, על התאגיד הבנקאי להימנע מקיבוץ מידע באופן כזה שהוא מסווה הבדלים חשובים בין סוגים שונים של **נכסים פיננסיים** והסיכונים הקשורים אליהם.

3-50-30-326-א

לא נכלל.

3-50-30-326-ב

לא נכלל.

3-50-30-326-ג

תאגיד בנקאי שבוחר במדיניות חשבונאית שצוינה בפסקה 1-30-30-326-ב, צריך לתת גילוי למדיניות החשבונאית, לפיה הוא לא מודד הפרשה להפסדי אשראי בגין ריבית לקבל שנצברה. המדיניות החשבונאית צריכה לכלול מידע בנוגע לתקופה או תקופות שמשמשות לצורך קביעה כי המחיקה החשבונאית מבוצעת באופן מהיר (timely manner), לכל סוג עיקרי של ניירות ערך.

3-50-30-326-ד

תאגיד בנקאי שבוחר במדיניות החשבונאית שבפסקה 13-35-30-326-א צריך לתת גילוי למדיניות החשבונאית שלו למחוק חשבונאית יתרה לקבל בגין ריבית שנצברה על ידי ביטול הכנסה מריבית, או הכרה בהוצאה בגין הפסדי אשראי, או שילוב של שניהם. בנוסף, התאגיד הבנקאי ייתן גילוי לסכום היתרה לקבל בגין ריבית שנצברה שנמחקה חשבונאית על ידי ביטול הכנסה מריבית, לפי סוג עיקרי של ניירות ערך.

< איגרות חוב זמינות למכירה בפוזיציות הפסד שטרם מומשו ללא הפרשה להפסדי אשראי

326-30-50-4

עבור **איגרות חוב זמינות למכירה**, לרבות אלה הנכללות בתחולת תת-נושא 40-325 בעניין זכויות מוטב בנכסים פיננסיים מאוגחים, בפוזיציות הפסד שטרם מומשה שבגינה לא נרשמה הפרשה להפסדי אשראי, תאגיד בנקאי ייתן גילוי לכל הפריטים הבאים בדוחות הכספיים לתקופות ביניים ובדוחותיו הכספיים השנתיים:

א. בכל אחד מן המועדים שעבורם מוצג מאזן, מידע כמותי, לפי קטגוריית השקעה - כל סוג עיקרי של ניירות ערך שהתאגיד הבנקאי נותן לו גילוי בהתאם לתת-נושא זה - בצורת טבלה:

1. הסכום המצרפי של השווי ההוגן של ההשקעות שיש בהן הפסדים שטרם מומשו

2. הסכום המצרפי של הפסדים שטרם מומשו (דהיינו, הסכום שבו בסיס עלות מופחתת עולה על השווי ההוגן).

ב. במועד המאזן העדכני ביותר, מידע נוסף (בצורת מלל) הכולל מידע מספק כדי לאפשר למשתמשים בדוחות הכספיים להבין את הגילוי הכמותי ואת המידע (החיובי והשלילי כאחד) שהביא התאגיד הבנקאי בחשבון כדי להגיע למסקנה שהפרשה להפסדי אשראי איננה הכרחית. את הגילויים הנדרשים ניתן לקבץ לפי קטגוריות השקעה, אך הפסדים שטרם מומשו שהם משמעותיים בנפרד לא יקובצו. גילוי זה עשוי לכלול את הבאים:

1. מהות ההשקעה(ות)
2. הסיבה(ות) לירידת(ות) ערך
3. מספר פוזיציות ההשקעה הנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומשו
4. חומרת (severity) ירידת(ות) הערך
5. ראיות אחרות שהובאו בחשבון על ידי המשקיע כדי להגיע למסקנה שהפרשה להפסדי אשראי איננה הכרחית, לרבות, לדוגמה, כל אחד מהבאים:
 - i. מדדי ביצוע של נכסי הבסיס המגבים את נייר הערך, לרבות כל אחד מהבאים:
 01. שיעורי כשל
 02. שיעורי פיגור בתשלום
 03. אחוז הנכסים שאינם מבצעים
 - ii. יחסי חוב לביטחון (Debt-to-collateral)
 - iii. ערבויות צד ג'
 - iv. רמות נוכחיות של נחיתות (current levels of subordination)
 - v. בציר
 - vi. ריכוז גיאוגרפי
 - vii. דוחות אנליסטים על הענף
 - viii. דירוגי אשראי
 - ix. תנודתיות השווי ההוגן של נייר הערך
 - x. שינויים בשיעור הריבית מאז הרכישה
 - xi. כל מידע אחר שהמשקיע רואה בו מידע רלוונטי.

326-30-50-5

הגילויים ב-(א)1 עד (א)2 בפסקה 326-30-50-4 יוצגו בנפרד עבור אותן השקעות שנמצאו בפוזיציות הפסד שטרם מומשו ברציפות במשך פחות מ-12 חודשים, ואלה שנמצאות בפוזיציות הפסד שטרם מומשו ברציפות במשך 12 חודשים או יותר.

נקודת הייחוס לקביעה כמה זמן השקעה מסוימת הייתה באופן רציף בפוזיצית הפסד שטרם מומש, היא מועד המאזן של תקופת הדיווח שבה זוהתה ירידת הערך. עבור תאגידים בנקאיים שאינם מכינים מידע כספי לתקופות ביניים, נקודת הייחוס היא מועד המאזן השנתי של התקופה שבמהלכה זוהתה ירידת הערך. פוזיצית ההפסד שטרם מומש שהתקיימה באופן רציף, תפסיק להתקיים כאשר המשקיע מודע להשבת השווי ההוגן עד (או מעבר) לבסיס העלות המופחתת של ההשקעה במהלך התקופה.

< הפרשה להפסדי אשראי

עבור תקופות ביניים ותקופות שנתיות שבהן נרשמה הפרשה להפסדי אשראי של איגרת חוב **זמינה למכירה**, תאגיד בנקאי ייתן גילוי לפי סוג עיקרי של ניירות ערך, לשיטה ולנתונים המשמעותיים ששימשו למדידת הסכום הקשור להפסד אשראי, לרבות מדיניות החשבונאית להכרה במחיקות חשבונאיות של איגרות חוב זמינות למכירה שאינן ניתנות לגבייה. דוגמאות של נתונים משמעותיים כוללות, בין היתר, את כל הבאים:

א. מדדי ביצוע של נכסים המגבים את נייר הערך, לרבות כל הבאים:

1. שיעורי כשל

2. שיעורי פיגור בתשלום

3. אחוז הנכסים שאינם מבצעים

ב. יחסי חוב לביטחון (Debt-to-collateral)

ג. ערבויות צד ג'

ד. רמות נוכחיות של נחיתות (current levels of subordination)

ה. בציר

ו. ריכוז גיאוגרפי

ז. דוחות ותחזיות אנליסטים של הענף

ח. דירוגי אשראי

ט. נתוני שוק אחרים הרלוונטיים ליכולת הגבייה של נייר הערך.

פסקה 326-30-45-3 מסבירה כי תאגיד בנקאי רשאי לדווח בגין השינוי בהפרשה להפסדי אשראי הנגרם משינויים בערך הזמן כעל הוצאות בגין הפסדי אשראי (או היפוך של הוצאות בגין הפסדי אשראי), אך רשאי גם לדווח בגין השינוי כעל הכנסות ריבית. תאגיד בנקאי הבוחר בחלופה האחרונה ייתן גילוי לסכום הרשום כהכנסות ריבית, המייצג את השינוי בערך הנוכחי המיוחס לחלוף הזמן.

326-30-50-9

עבור כל תקופת דיווח ביניים או תקופה שנתית שמוצגת, תאגיד בנקאי ייתן גילוי לפי סוג עיקרי של ניירות ערך, לתנועה בהפרשה להפסדי אשראי בצורת טבלה, אשר תכלול לכל הפחות את כל הפריטים הבאים:

א. יתרת הפתיחה של ההפרשה להפסדי אשראי בגין **איגרות חוב זמינות למכירה** המוחזקות על ידי התאגיד בנקאי בתחילת התקופה

ב. תוספות להפרשה להפסדי אשראי בגין ניירות ערך, שבגינם לא נרשמו הפסדי אשראי בעבר

ג. תוספות להפרשה להפסדי אשראי הנובעות מרכישות של איגרות חוב הזמינות למכירה, המטופלות חשבונאית כנכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי (לרבות זכויות מוטב (beneficial interest) העונות על הקריטריונים בפסקה 1-30-40-325.א).

ד. הפחתות בגין ניירות הערך שנמכרו (שמומשו) במהלך התקופה

ה. הפחתות של ההפרשה להפסדי אשראי מפני שבכוונת התאגיד הבנקאי למכור את נייר הערך או שיותר סביר מאשר לא (more likely than not) שהוא ידרש למכור את נייר הערך לפני השבת בסיס העלות המופחתת שלו

ו. אם אין בכוונת התאגיד הבנקאי למכור את נייר הערך, ולא יותר סביר מאשר לא שהתאגיד הבנקאי ידרש למכור את נייר הערך לפני השבת בסיס העלות המופחתת שלו, הגדלות או הקטנות נוספות של ההפרשה להפסדי אשראי בגין ניירות הערך שנרשמה בגינם הפרשה בתקופה קודמת

ז. מחיקות חשבונאיות שנזקפו כנגד ההפרשה

ח. גביית סכומים שנמחקו חשבונאית בתקופות קודמות

ט. יתרת הסגירה של ההפרשה להפסדי אשראי, הקשורה לאיגרות חוב המוחזקות על ידי התאגיד הבנקאי בסוף התקופה.

< < **נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי**

326-30-50-10

במידה שהתאגיד הבנקאי רכש **נכסים פיננסיים שנרכשו עם הרעת אשראי** במהלך תקופת הדיווח הנוכחית, הוא יספק התאמה של ההפרש בין מחיר הרכישה של הנכסים הפיננסיים לבין הערך הנקוב של ניירות הערך הזמינים למכירה, לרבות:

א. מחיר הרכישה

ב. ההפרשה להפסדי אשראי במועד הרכישה על בסיס הערכת הרוכש

ג. הניכיון (או הפרמיה) המיוחס(ת) לגורמים אחרים

326-30-55 הנחיות ליישום והדגמות

כללי

< הנחיות ליישום

< < מידע המובא בחשבון לצורך אומדן הפסדי אשראי

326-30-55-1

גורמים רבים צריכים להילקח בחשבון בקביעה אם קיים הפסד אשראי. משך הזמן שנייר ערך היה בפוזיציית הפסד שטרם מומש אינו צריך להיות גורם, כשלעצמו או בצירוף עם אחרים, שבו התאגיד הבנקאי ישתמש כדי להסיק שלא מתקיים הפסד אשראי. הרשימה הבאה אינה ממצה. כל הגורמים הבאים יובאו בחשבון:

א. באיזו מידה השווי ההוגן נמוך מבסיס העלות המופחתת

ב. תנאים שליליים הקשורים ספציפית לנייר הערך, לענף, או לאזור הגיאוגרפי; לדוגמה, שינויים במצב הכספי של מנפיק ניירות הערך, או במקרה של איגרת חוב מגובה בנכסים, שינויים במצב הכספי של החייבים המגבים. דוגמאות לשינויים אלה כוללות:

1. שינויים בטכנולוגיה

2. הפסקת פעילות של מגזר בעסק, העשויה להשפיע על פוטנציאל הרווחים העתידי של המנפיק של נייר הערך או של החייבים המגבים אותו הלוואת הבסיס

3. שינויים באיכות חיזוק האשראי (credit enhancement).

ג. מבנה התשלומים של איגרת החוב (לדוגמה, תנאי הלוואה לא מסורתיים כמתואר בפסקאות 825-10-55 עד 1 825-10-55-2) והסבירות שהמנפיק יוכל לבצע תשלומים שיגדלו בעתיד

ד. כשל של מנפיק נייר הערך לבצע תשלומי ריבית או קרן במועד שנקבע

ה. כל שינוי בדירוג של נייר הערך על ידי סוכנות דירוג.

326-30-55-2

תאגיד בנקאי צריך להביא בחשבון את המידע הזמין הרלוונטי ליכולת הגבייה של נייר הערך, לרבות מידע אודות אירועי עבר, תנאים נוכחיים, ותחזיות סבירות וניתנות לביסוס, לצורך פיתוח אומדן של תזרימי המזומנים שצפוי שיגבו. מידע זה צריך לכלול את כל הפריטים הבאים:

א. יתרת תנאי התשלום של נייר הערך

ב. מהירויות של פירעון מוקדם

ג. המצב הכספי של המנפיק(ים)

ד. כשלים צפויים

ה. ערכו של ביטחון מגבה כלשהו.

326-30-55-3

להשגת המטרה בפסקה 326-30-55-2, על התאגיד הבנקאי להביא בחשבון, לדוגמה, את כל הפריטים הבאים במידה שהם משפיעים על אומדן תזרימי המזומנים הצפויים מנייר הערך:

א. דוחות ותחזיות אנליסטים של הענף

ב. דירוגי אשראי

ג. נתוני שוק אחרים הרלוונטיים ליכולת הגבייה של נייר הערך.

326-30-55-4

תאגיד בנקאי גם צריך לקחת בחשבון כיצד חיזוקי אשראי אחרים משפיעים על הביצועים הצפויים של נייר הערך, לרבות התייחסות למצב הכספי הקיים של הערב של נייר הערך (אם הערבות איננה חוזה נפרד כפי שנידון בפסקה 326-30-35-5), נכונות הערב לשלם, ואם האם זכויות נחותות (subordinated interest) כלשהן מסוגלות לספוג את ההפסדים שנאמדו בגין ההלוואות המגבות את נייר הערך. תנאי התשלום הנותרים של נייר הערך יכולים להיות שונים משמעותית מתנאי התשלום בתקופות קודמות (לדוגמה עבור ניירות ערך מסוימים המגובים על ידי הלוואות לא מסורתיות; ראו פסקה 825-10-55-1). לפיכך, תאגיד בנקאי צריך לשקול אם נייר ערך המגובה בהלוואות הנפרעות כסדרן בעת הנוכחית ימשיך להיפרע כסדרו כאשר התשלומים הנדרשים יגדלו בעתיד (לרבות תשלומי "בלון"). בנוסף, תאגיד בנקאי צריך להביא בחשבון כיצד ישפיע ערכו של ביטחון כלשהו על הביצועים הצפויים של נייר הערך. אם חלה ירידה בשווי ההון של הביטחון, התאגיד הבנקאי יעריך את השפעתה של ירידה זו על יכולתו לגבות את תשלום הבלון.

< הדגמות

לא נכלל.